

Superinfo

8.9.2016. / broj 175

cm
COSMETIC MARKET

**Jesen
za 10**

PLAKETA ZDK POSTHUMNO
HUSEJINU SMAJLOVIĆU

Dan Općine Vareš

Međunarodni
folklorni festival

Stadion "Papirna"
uskoro u novom ruhu

NOVA LISTA LIJEKOVA

Vlada ZDK je na prijedlog Ministarstva zdravstva usvojila novu listu lijekova čije propisivanje i izdavanje ide na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Nova lista lijekova sastoji se od: Liste A na kojoj se nalazi 993 zaštićena naziva, oblika, jačine i pakovanja lijekova koji se u 100% iznosu finansiraju sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja, Liste B na kojoj se nalazi 18 zaštićenih naziva, oblika, jačina i pakovanja lijekova koji se u procentualnom iznosu sufinansiraju od strane osiguranih lica, Liste C na kojoj se nalazi 5 zaštićenih naziva, oblika, pakovanja i jačina lijekova gdje Zavod priznaje maksimalnu utvrđenu cijenu lijeka sa Federalne liste lijekova i Liste D na kojoj se nalazi 6 zaštićenih naziva oblika, pakovanja i jačina lijekova za koje nije bilo ponuđača, što znači da će nabavka navedenih lijekova biti priznata u utvrđenom iznosu od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja, a na osnovu zahtjeva osiguranika. Dakle, nova lista lijekova ukupno sadrži 1.022 zaštićena naziva, oblika, pakovanja i jačine lijekova koji će se finansirati sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja. Lista je u potpunosti usaglašena sa važećim zakonskim propisima, kao i sa važećom Listom lijekova za područje Federacije BiH. Obzirom da se radi o znatnom proširenju liste lijekova, naročito određenih grupa lijekova, aktivno će se vršiti stručni nadzor kod primjene nove liste lijekova, uz eventualne stručne revizije iste.

FINANSIRANJE UČESNIKA SAJMA IZ ZDK-A

U cilju stvaranja uslova za podizanje konkurentnosti privrede, Ministarstvo za privredu i Vlada Kantona poduzeli su niz mjera i aktivnosti kako bi došlo do intenziviranja razvoja i povećanja zaposlenosti. Jedan od projekata povećanja konkurentne pozicije privrednih subjekata je i podrška poduzetništvu za promociju i nastup na sajmovima, kao što je ZEPS 2016, koji će se održati od 4. do 8. oktobra. U tu svrhu Vlada ZDK je donijela Odluku kojom se odobravaju finansijska sredstva "Poslovnom sistemu RMK" dd Zenica u iznosu od 20.999 KM u svrhu finansiranja učešća i promocije privrednih subjekata iz ZDK na 23. Generalnom BH sajmu ZEPS 2016. "Poslovni sistem RMK" dd Zenica obavezan je da obezbijedi poseban

23. generalni BH sajam • 23rd General B&H Fair

www.zeps.com Zenica, 4 - 8. oktobar 2016.

23. GENFRAI NI BH SAJAM ZEPS 2016

položaj štanda sa minimalno 96 m² opremljenog izložbenog prostora za organizaciju kolektivne izložbe privrede za minimalno osam izlagača. Izlagači će biti izabrani putem Javnog poziva u skladu sa kriterijima za izbor izlagača kao što su: da privredni subjekat ima prepoznatljiv proizvod, da uredno izmiruje doprinose, te da do sada nije izlagao na ZEPS-u. U slučaju da se ne prijavi odgovarajući broj subjekata, Ministarstvo će animirati poduzetnike mimo kriterija iz Javnog poziva. Prema dosadašnjim iskustvima i dokumentiranim izjavama korisnika ovog poticaja, prethodni nastupi privrednih subjekata na ZEPS-u su bili od izuzetne koristi. Stoga se očekuju slične reakcije i ove godine.

SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA

Vlada ZDK donijela je odluku o odobravanju finansijskih sredstava namijenjenih subvencioniranju troškova energetske efikasnosti javnih građevinskih objekata (škola) na području ovog kantona. Ovom odlukom Vlada Kantona je izdvojila sredstva u ukupnom iznosu 499.493 KM za upotpunjavanje školskih objekata na području ZDK. Na osnovu Javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odobravanje i dodjelu finansijskih sredstava namijenjenih subvencioniranju troškova projektovanja, upotpunjavanja i

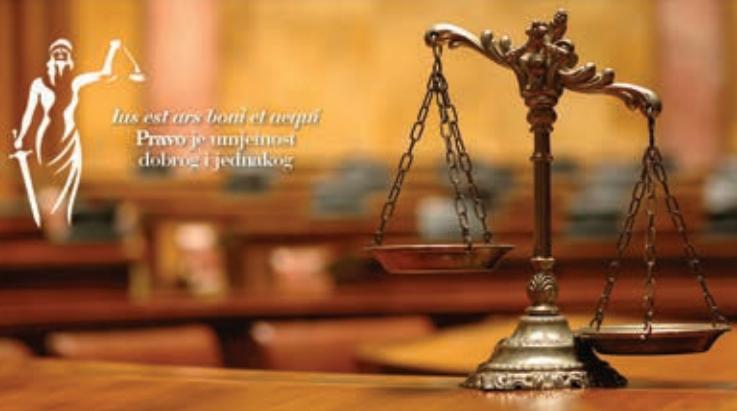
certifikacije energetske efikasnosti javnih građevinskih objekata (škola) na području ZDK, u Ministarstvo za privrednu pristiglo je 19 zahtjeva za dodjelu poticaja.

NA GRADILIŠTU HE VRANDUK

Predsjednik Vanjskotrgovinske/ Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, doc.dr. Bruno Bojić odazvao se pozivu, te je zajedno sa izvršnim direktorom kapitalnih investicija Elektroprivrede BiH dr.sc. Senadom Salkićem posjetio lokaciju izgradnje Hidroelektrane Vranduk na rijeci Bosni. Ovom prilikom, predsjednik Bojić je uputio čestitke investitoru, te u ime Komore pružio podršku jednom od najvećih projekata u Bosni i Hercegovini. Takođe je izrazio nadu da će izvođači

radova poštivati ekološke standarde i lokalnu zajednicu, te profesionalno i u skladu sa projektom realizovati započetu izgradnju. Izgradnja navedene HE od izuzetnog je značaja jer će omogućiti zapošljavanje domaće radne snage, posebno u oblasti građevinarstva, dok period eksploatacije objekta osigurava otvaranje novih radnih mjesta i raspodjelu koncesionih, vodnih i drugih vrsta naknada, a koje će rezultirati povećanim prihodima. Ovaj projekat bi trebao biti završen do 2020. godine.

SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET „VITEZ“

Fakultet pravnih nauka

- *Opće pravo*
- *Krivično-finansijsko pravo*

Fakultet pravnih nauka realizira osnovne akademske studije I. ciklusa, magisterske studije II. ciklusa i doktorske studije III. ciklusa, distance-learning (učenje na daljinu) te programe cijeloživotnog učenja, odnosno stalno osposobljavanje i usavršavanje

Fakultet poslovne ekonomije

- *Poduzetnički menadžment*
- *Financije, računovodstvo i revizija*

Fakultet poslovne ekonomije realizira osnovne akademske studije I. ciklusa, magisterske studije II. ciklusa i doktorske studije III. ciklusa, distance-learning (učenje na daljinu) te programe cijeloživotnog učenja, odnosno stalno osposobljavanje i usavršavanje

Fakultet informacionih tehnologija

- *Poslovna informatika*
- *Informacijske tehnologije*

REZULTATAKADEMSKOG OBRAZOVANJA NAŠIH STUDENATA SU INFORMATIČKI STRUČNJACI PRZNATI DILJEM SVIJETA

Fakultet informacionih tehnologija realizira osnovne akademske studije I. ciklusa, magisterske studije II. ciklusa i doktorske studije III. ciklusa, distance-learning (učenje na daljinu) te programe cijeloživotnog učenja, odnosno stalno osposobljavanje i usavršavanje

Fakultet zdravstvenih studija

- *Sestrinstvo*
- *Fizioterapija i radna terapija*
- *Sanitarni inženjering*

VISOKOKVALITETNO OBRAZOVANJE BUDUĆIH ZDRAVSTVENIH RADNIKA

Fakultet zdravstvenih studija realizira osnovne akademske studije I. ciklusa i magisterske studije II. ciklusa te programe cijeloživotnog učenja, odnosno stalno osposobljavanje i usavršavanje.

Upis u akademsku 2016/2017.godinu je u toku
SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET „VITEZ“

Školska 23, Travnik, +387 30 509 750, +387 30 509 763
www.unvi.edu.ba www.fit.co.ba info@unvi.edu.ba

EKO KUĆA NA SMETOVIMA

Grad Zenica i Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK obezbjedili su novac za početak gradnje Eko kuće na zeničkom izletištu Smetovi. Očekuje se da će se krenuti sa radovima do kraja godine. Eko kuća ili izviđački eko dom Smetovi smještajnog je kapaciteta za 50-ero djece u sobama sa četiri, šest i osam kreveta. Trebala bi postati edukativno pokazni školski centar u potunosti sagrađen od ekološki prihvatljivih materijala, a na njoj bi bili instalirani svi poznati alternativni načini korištenja energije (solarna, vjetrenjače, ekološka septička jama). Grad Zenica je u ovoj godini planirao 100.000 KM za početak gradnje Eko kuće na Smetovima, a osigurao je parcele, odnosno zemljište i infrastrukturu. Pokrenute su urbanističke dozvole. Projekat ima od ranije ali treba uraditi njegovu reviziju jer je napravljen prije pet godina. Na sastanku sa predstvincima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, potvrđeno nam je da su i oni planirali isti iznos - 100.000 KM. To su početna sredstva da se pokrenu radovi. Želimo uključiti u ovo i ArcelorMittal Zenica, ali ima još donatora koji su zainteresovani da učestvuju u ovom projektu, koji čekaju da se počne sa radovima. Taj dio aktivnosti oko prikupljanja donacija vodit će Savez izviđača grada Zenice, izjavio je Zijad Softić, pomoćnik gradonačelnika Zenice za društvene djelatnosti. Dodao je kako se nuda da će se započeti sa radovima u 2016. godini, a da se građevinski poslovi završe u kratkom vremenu. Ali, to zavisi od zatvaranja finansijske konstrukcije.

PLAKETA ZDK POSTHUMNO HUSEJINU SMAJLOVIĆU

Kantonalna Skupština uručila je Plaketu Zeničko-dobojskog kantona posthumno Husejinu Smajloviću, gradonačelniku Zenice za izuzetan doprinos radu ZDK. Nagradu je iz ruku premijera Miralema Galijaševića primio Husejinov sin Igbal Smajlović. - Zahvaljujem se na ovoj nagradi za ono što je moj baba radio i uradio za ovaj grad odnosno za ovaj kanton, ali i za državu BiH. Želim se zahvaliti prvo premijeru, a onda i svima drugima koji su zaslужni što je moj baba dobio ovo priznanje, kao i onima koji vrednuju i cijene ono što je uradio za sve nas, kazao je Igbal Smajlović. Selver Keleštura, v.d. gradonačelnika Zenice

je poručio da će slijediti emanet koji nam je ostavio rahmetli Husejin, te se zahvalio ovom parlamentarnom tijelu što je prepoznao, razumjelo i odlučilo da se ova nagrada dodijeli Husejinu Smajloviću.

CCI O VLADI I SKUPŠTINI

Skupština ZDK nakon prvog polugodišta bila je u samom vrhu ljestvice u odnosu na druge kantonalne skupštine, ali ne zbog nešto posebnog značajnog intenziteta rada, nego zbog iznimno loših rezultata drugih kantonalnih skupština. Vlada ZDK je na petom mjestu po realizaciji programskih aktivnosti kada su u pitanju kantonalne vlade u FBiH, ali je zato kada je u pitanju plan zakonodavnih aktivnosti u samom vrhu ljestvice rame uz rame sa Sarajevskim i Tuzlanskim kantonom. Ovo su izjavili jučer u Zenici Ivica Ćavar i Ana Lučić iz Centra civilnih inicijativa (CCI). Uz Skupštinu Unsko-sanskog kantona, Skupština ZDK je jedina kantonalna skupština bez potpuno neaktivnih poslanika u posmatranom periodu. - Skupština ZDK je i dalje jedina institucija zakonodavne vlasti u BiH čiji nijedan poslanik, uključujući i rukovodstvo, nije zaposlen u Skupštini. Od svojevremeno jednoglasno donesene odluke, poslanici ne primaju platu u Skupštini, već samo poslanički paušal i naknade za putne troškove i

prisustvo na sjednicama Skupštine i njenih radnih tijela. Podsjetimo da su poslanici Skupštine ZDK, još 2014. godine, podnijeli inicijativu Federalnom parlamentu za ukidanje tzv. Bijelog hljeba, a Jasmin Duvnjak, poslanik u Skupštini ZDK i bivši poslanik Parlamenta FBiH se istog odrekao, ne čekajući formalno-pravni razlog za to, istakao je Ćavar. U tom kontekstu, treba pomenuti da su i neki „dojučerašnji“ ministri u Vladi ZDK pokazali visok nivo socijalne osjetljivosti. To su bivši ministri Goran Bulajić, Bojan Gvozdenović i Hajrudin Žilić, koji su smijenjeni nakon uspostavljanja nove skupštinske vecine, odbili su da primaju tzv. "Bijeli hljeb" i svi su vratili svojim bivšim poslovima i aktivnostima na kojima su ranije bili angažovani, uštedivši tako ZDK-u preko 100.000 KM budžetskog novca.

ODRŽAVANJE ZELENIH POVRŠINA

U sklopu radova na redovnom održavanju javnih zelenih površina, a na osnovu Programa komunalnih djelatnosti za 2016. godinu, radnici JKP "Gradska groblja" su posljednjeg avgustovskog

dana radili na okopavanju i orezivanju grmlja, te košenju trave u ulici Braničeva na zelenim površinama kod JU „Dom zdravlja“ i KSC „Mladost“.

OD KULINA BANA DO DOBRIJEH DANA

Od Kulina bana do dobrijeh dana, naziv je manifestacije kojom je Forum građana Zenice u saradnji sa BZK Preporod Zenica obilježio 827. godišnjicu potpisivanja Povelje Kulina bana. Povelja Kulina bana iz 12. stoljeća (potpisana 29. avgusta 1189. godine; op.a.), čija se dva primjera nalaze u Dubrovniku, a treći u ruskom Sankt Petersburgu veoma je bitna za povijest i za državu Bosnu

i Hercegovinu. Smatra se kamenom temeljcem bosanske državnosti. Tvrtko Mišanović, predsjednik FGZ, je objasnio da se dva puta godišnje u Zenici obilježava uspomena na Kulina bana. FGZ je stavio ploču Kulini banu ispred istočne tribine stadiona Bilino polje, te pokrenuo inicijativu da ovaj park ponese naziv Kulina ban.

ALTERNATIVE DIJALOGU NEMA

Centri civilnih inicijativa (CCI) bili su organizatori Foruma na temu "Javni socijalni/društveni dijalog" koji je održan u Zenici. Svrha Foruma je da se pokrene javni socijalni/društveni dijalog o svim otvorenim temama i preprekama za slobodno udruživanje i efikasnije kolektivno pregovaranje u ZDK, uz međusobno poštivanje i zajednički rad na efektivnijem socijalnom dijalogu. -

Idemo, čini mi se, u dobrom smjeru da se razvije taj socijalni dijalog. Osnovne pretpostavke da se taj socijalni dijalog razvije su, prije svega, da sindikati budu dobro organizirani, potom da poslodavci budu organizirani dobro u udruženja, zatim da su masovnije u tim udruženjima, zatim komunikacija sa vlastima, te formiranje ekonomsko-socijalnih vijeća po kantonima, - rekao je Mladen Perić, predsjednik Udruženja poslodavaca ZDK. Miralem Galijašević, premijer ZDK je istakao da cijeni ono što CCI radi u smislu ocjene rada vlade te da oni pored zakonodavnih tijela postaju posljednji korektivni faktor koji vrlo objektivno to radi. Dodao je da alternative dijalogu nema i da Vlada ZDK u svim programskim opredijeljenjima kroz filozofiju rada nastoje da održe dijalog sa svima onima koji učestvuju u kreiranju društvenog života.

UREĐENJE KORITA

Na lokalitetu Bojin vir u Zenici započeli su radovi na uređenju korita rijeke Bosne. Naručilac posla je Grad Zenica, izvođač je "Gradnja 1" d.o.o. Tešanj, a rok završetka radova je 120 dana. Sredstva u iznosu od 245.187,78 KM, obezbijedio je Grad Zenica u saradnji sa Agencijom za vodno područje rijeke

POD LUPOM

Povodom promocije kampanje građanskog, nestranačkog posmatranja Lokalnih izbora 2016. godine u lokalnim zajednicama s ciljem doprinosa kvalitetnijem izbornom procesu u BiH u Zenici je provedena ulična akcija Koalicije "Pod lupom". Koalicija „Pod lupom“ je koalicija za slobodne i poštene izbore. Ovakva ulična akcija će biti organizovana ispred 42 dugoročna posmatrača u 42 opštine ili grada na području cijele BiH. Zeničani su pokazali zainteresovanost da se priključe posmatranju izbora. Mnogi su ostavili svoje podatke i kontakte nadajući se da će baš oni biti izabrani.

STIPENDIJE

Vlada ZDK je donijela Odluku o utvrđivanju visine stipendije i broja rata za isplatu u akademskoj 2015/2016 godini. Navedenom Odlukom utvrđeno je da će stipendije biti dodijeljene za 1970 studenata prvog i drugog ciklusa studija sa prebivalištem na području ZDK. Visina stipendije po jednom korisniku iznosi 453 KM i isplaćivat će se u tri jednakna bespovratna iznosa po 151 KM. Studentima koji studiraju za deficitarna zanimanja, a imaju prosjek ocjena najmanje 9,00 ili ekvivalent, dodjeljuje se dodatna novčana nagrada u visini stipendije. Sredstva u iznosu od 900.000 KM su obezbijeđena iz Budžeta ZDK za 2016. godinu.

Save - Sarajevo. Prema riječima v.d. gradonačelnika Selvera Kelešture, Grad Zenica je imenovao nadzorni organ posebnim ugovorom i riješio imovinsko-pravne odnose na trasi izvođenja radova, te obezbijedio urbanističku saglasnost i odobrenje za gradnju.

REKONSTRUKCIJA GRADSKOG TRGA U TRAVNIKU

Načelnik Općine Travnik Admir Hadžiemrić i direktor firme „Dinalsa“ Sarajevo Nusret Bajramović potpisali su u Travniku ugovor o realizaciji projekta rekonstrukcije centralnog gradskog trga vrijedan 350 hiljada konvertibilnih maraka. Mislim da smo napokon dobili pravu firmu i pravog izvođača radova, nakon što smo ranije imali provedenu proceduru i otkaz izvođača radova. Firma iz Sarajeva se uklopila i u predviđeni budžet za ove namjene i očekuje za tri – četiri mjeseca obnovljen trg. Očekujem da će što prije uči na gradilište i početi sa radovima – kazao je načelnik Hadžiemrić. Prema ugovoru Travnik bi za 60 radnih dana, dakle u naredna tri mjeseca trebao dobiti novi obnovljeni centralni gradski trg.

SAJAM RUKOTVORINA U DOCU NA LAŠVI

Udruga "Naša Zemlja" iz Doca na Lašvi kod Travnika organizovala je tradicionalni Sajam rukotvorina koji je u Domu kulture „Ivo Andrić“ okupio dvadesetak izlagača. Posjetiocim sajma mogli su vidjeti razne rukotvorine izrađene od drveta, metala, stakla i drugih materijala. Učesnike sajma pozdravio je prof. Mario Pantner, predsjednik Udruge, a otvaranje sajma svojim nastupom uljepšale su Margareta Pitić na violinu uz klavirsku pratnju Lidijsku Pitić, te mješovita skupina „Lampoš“ koja djeluje u sklopu udruge „Naša zemlja“.

BOLNICA ZA PLUĆNE BOLESTI I TBC U NOVOM RUHU

Tehničkim prijemom ozvaničen je završetak radova na sjevernoj strani fasade u kompleksu Bolnice za plućne bolesti i TBC u Travniku. Oni koji su posjećivali ovaj objekat teško da bi ga prepoznali nakon niza projekata rekonstrukcije. Za ovaj dio projekta Vlada SBK izdvojila je 51.000 KM.

- Do sada smo u okviru Projekta energetske učinkovitosti promjenili krov na dijelu bolnice. Ovo je nastavak aktivnosti, urađena je adekvatna fasada koja će donositi uštede u budućnosti. Riječ je o fasadi na kompletnom

sjevernom dijelu glavne zgrade i na kompletном objektu Paviljona B koji je u potpunosti uređen. Naredne aktivnosti su da napravimo predradnje za južnu stranu. Nadam se da ćemo imati podršku nadležnog ministarstva i Vlade SBK i premijera kao i do sada – kazao nam je dr. Emir Abdulović, direktor Bolnice za plućne bolesti i TBC.

Bolnicu je obišao i Amer Mrako, ministar prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova u Vladi SBK i upoznao sa sa dosadašnjim projektima.

NAČELNIK OPĆINE KISELJAK UPUTIO POZIV POTENCIJALnim INVESTITORIMA

Načelnik općine Kiseljak objavio je javni poziv za iskazivanje interesa za ulaganje u poduzetničkoj zoni "Dugo Polje". Poduzetnička zona "Dugo Polje" nalazi se u naseljenom mjestu Brestovsko uz magistralnu cestu M 114 Kaonik-Blažuj i udaljena je od središta općine Kiseljak točno 9 kilometara.

Predmet javnog poziva je 40 parcela (površine cca 5.000 m²) u vlasništvu općine Kiseljak, opremljene infrastrukturom ukupne površine

276.440,00 m², u sastavu poduzetničke zone "Dugo Polje". Za obuhvat poduzetničke zone urađen je Idejni projekt parcelacije i isti usvojen od strane općinskog vijeća Kiseljak. Odlukom o osnivanju poduzetničke zone "Dugo Polje" predviđena je gospodarska namjena što podrazumijeva površine namijenjene za proizvodne, obrtničke i zanatske djelatnosti i usluge, te za trgovinu i skladištenje.

RADIOAMATERI USPJEŠNII U ZAVIDOVICIMA

Gdje god da se pojave na takmičenjima radioamatera, članovi Radio kluba Kakanj ostvare zapažene rezultate. Tako je bilo i u Zavidovićima. Posljednje ovogodišnje takmičenje na 3,5 MHz održano je u organizaciji Radio kluba Zvidovići pod nazivom „Zavidovići open 2016“ na kojem je uzelo učešće 12 klubova iz BiH. Kakanjski radio klub je za ovo takmičenje

prijavio 17 takmičara u sedam kategorija i kako pojedinačno tako i ekipno. Takmičarska staza je bila postavljena na lijevoj obali Krivaje i počinjala je u selima Skroze i Mustajbašići, a završavala kod željeznog mosta gdje je bio cilj. Veoma tešku i zahtjevnu stazu, pored veoma visoke temperature i sparine svi takmičari su uspješno savladali. Radio klub iz Kakanja ukupno je osvojio osam medalja od čega dvije zlatne, dvije srebrene i četiri bronzone medalje. U ukupnom plasmanu u kategoriji radio klubova zauzeo je drugo mjesto. Ovogodišnji pobjednik je radio klub Stjepan polje, a trećeplasirani Radio klub Kamenica iz Teslića.

HUMAN POTEZ ZENIČKIH RVI

Gradska organizacija Ratnih vojnih invalida Zenica napravili su human potez odrekavši se sredstava namjenjenih za njihovo druženje u korist liječenja oboljelog dječaka i jednog njihovog člana. Tako su sredstva koja su dobili od Gradske uprave, aplicirana po projektu BIZ-a (Boračko-invalidske zaštite), za tradicionalno godišnje sportsko-rekreativno druženje, članovi RVI Grada Zenice donirali su za liječenje Mirze Bjeloglavića, djeteta ratnog vojnog invalida Nermina Bjeloglavića i teško obiljelog člana Organizacije Vehida Malkića. Za Mirzino liječenje donirano je 1.200 KM, a kao pomoć Vehidu će se

dati 300 KM. Predsjedništvo ove boračke organizacije razmije tešku ekonomsku situaciju u državi i težak položaj većine bivših boraca pa se odlučilo na ovaj human potez smatrajući da su u ovom momentu raspoloživa sredstva daleko potrebni i prioritetnija za liječenje nego za druženje i takmičenje, mada su i to jedni od najefikasnijih oblika rehabilitacije i resocijalizacije branilaca sa ratnim ranama i traumama, navedeno je u saopćenju Organizacije RVI Grada Zenice.

ASTANAK SA PREDSTAVNICIMA 16 NVO

Kao rezultat prevedenih aktivnosti Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK po pitanju realizacije Javnog poziva za finansiranje i sufinsaniranje programa/projekata kantonalnih organizacija i udruženja socijalnog karaktera, te udruženja raseljenih lica i povratnika iz ZDK, u prostorijama ovog Ministarstva je održan sastanak sa predstvincima 16 nevladinih organizacija. U pitanju su nevladine organizacije kojima su odlukom kantonalne Vlade odobrena budžetska sredstva za realizaciju programa/projekata u 2016. godini. Sastanak je

održan s ciljem uručivanja navedene odluke Vlade ZDK, te jačanja međusobne saradnje prisutnih. Nurđehan Šahinović, ministar za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ukazao je na značaj međusobne saradnje s ciljem što uspješnije realizacije odobrenih programa/projekata, sa naglaskom na aktivnost izvještavanja.

KLANIZACIONA MREŽA U TEŠNJU

Općinski načelnik Suad Huskić, nakon provedene procedure javne nabavke potpisao je ugovore za nastavak projekta u 2016. godini - Izgradnje sistema prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda vrijedan 24 miliona maraka. Ove godine planirani su radovi na dionici od Mračaja, preko Jelaha do Tešanjke i od Tešanjke do Kraševa ukupne dužine 7 km i vrijednosti 3 miliona maraka. Prošle godine završena je prva faza, što ukupno za 2015. i 2016. godinu iznosi 14 km kanalizacione mreže, ukupne vrijednosti 5,7 miliona maraka. Izvođač radova su Konzorcij "Harryco" d.o.o. Sarajevo, "Dobojske" d.d. Dobojski Jug i "Nedjing" d.o.o. Tešanj (za LOT1), te Konzorcij "HP Investing" d.o.o. Mostar i "Inžinjering1" d.o.o. Jelah (za LOT2).

VODOVOD MEDAKOVO-TREPČE

Potpisan je ugovor za posljednju fazu radova na vodovodu Medakovo-Trepče, koja podrazumijeva gradnju distributivnih cjevovoda i sekundarnu mrežu. Ugovor su potpisali općinski načelnik Suad Huskić i direktorica firme "Š.F. Inženjering" iz Tuzle Maida Šahmanović Klepić. Vrijednost ugovora je 318.067,28 KM. Sretan sam da smo potpisali ugovor za posljednju fazu radova na vodovodu Medakovo-Trepče čijim završetkom će biti obezbijedeno 450 novih priključaka vode, a time i završen projekat vrijednosti cca 1,6 miliona KM, kazao je općinski načelnik Suad Huskić. Rok za završetak radova je 90 dana.

ZABRINJAVAĆUĆI REZULTATI RADA VLADE I SKUPŠTINE SBK-A

Skupština Srednjobosanskog kantona(SBK) u prvih šest mjeseci ove godine realizirala je 18 posto, a Vlada 14 posto mjera planiranih ovogodišnjim programima rada, što predstavlja najlošiji rezultat od svih kantonalnih institucija vlasti, ocijenjeno je u monitoringu Centara civilnih inicijativa (CCI) koji je predstavljen nedavno u Travniku. - U kontekstu velikog utjecaja koji županijske Vlade i Skupštine dobivaju usvojenim sustavom koordinacije na put BiH u EU, a koji bi trebali pratiti ozbiljnost i odgovornost u radu, zabrinjavaju rezultati rada mnogih županijskih institucija vlasti, pa i Vlade i Skupštine SBK-a, kazala je koordinatorica za medije CCI-a Ana Lučić.

Nakon što je u zadnjem kvartalu 2015. Vlada SBK-a ostvarila jedna od najboljih rezultata u posljednjih šest godina, u prvih šest mjeseci ove 2016., prema ocjeni CCI-a, bilježi kontinuirani pad, i intenziteta rada i produktivnosti. - Vlada je najprije pala na 10 sjednica i 401 razmotrenu mjeru u prvom kvartalu, a onda na osam sjednica i 382 razmotrene mjeru, u drugom kvartalu 2016. godine. Broj realiziranih mjeru kojima se dugoročno može utjecati na poboljšanje kvaliteta života građana vrlo je nizak. Zakoni čine tek jedan posto, a strategije tek nešto više od jednog promila od svih razmatranih mjeru na sjednicama Vlade. Utvrđeno je, naime, tek osam zakona i tek jedna strategija, kazao je konzultant CCI-a Dževad Glinac, naglašavajući kako je većina mjer na sjednicama Vlade bila dnevno-operativnog karaktera. Upozorio je da nije realiziran niz značajnih mjeru, čija je realizacija bila planirana u prvoj polovici ove godine, a među njima su: program javnih investicija SBK-a za razdoblje 2016. -2018. godina, strategija razvoja i održavanja regionalnih putnih pravaca, zakon o obrazovanju odraslih, zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u SBK-u, zakon o zdravstvenoj zaštiti SBK-a te strategije razvoja gospodarstva i turizma.

OPĆA BOLNICA TEŠANJ

Općinski načelnik Suad Huskić i Premijer ZDK Miralem Galijašević posjetili su Opću bolnicu Tešanj. Razlog posjete bila je realizacija projekta "Energetska efikasnost". Opća bolnica Tešanj je jedna od šest ustanova kojoj je Vlada ZDK odobrila projektat "Energetska efikasnost", pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Kreditna sredstva je odobrila Svjetska banka, a garant je Vlada ZDK. Vrijednost ove investicije je 976.000 KM. - Ovo je velika investicija za Opću bolnicu Tešanj, posebno što usluge Bolnice, osim građana općine Tešanj koriste i građani iz ostalih gradova sa područja ZDK, kazao je općinski načelnik. - Vlada ZDK je prepoznaala potrebu realizacije ovog

projekta u Općoj bolnici Tešanj. Na ovaj način će biti ostvarene određene uštede, istakao je premijer ZDK. Realizacija projekta podrazumjeva zamjenu krova sa kompletnom termoizolacijom, termoizolacionu fasadu i zamjenu drvenih prozora.

- Ove godine u Opću bolnicu Tešanj je uloženo oko dva miliona maraka. Osim ovog projekta, realizovana je nabavka savremenog CT aparata koju su pomogli tešanjski privrednici, a u toku je i projekat plinifikacije, kazao je direktor Opće bolnice Rifat Sejdinović. Premijer ZDK Miralem Galijašević posjetio je i pacijente na Pulmološkom odjelu, te im ovom prilikom uručio skromne poklone.

DUVAČKI ORKESTAR U FRANSKOJ

Nakon veoma uspješnog gostovanja KUD "Željezara" Zenica na XX Festivalu Duvačkih orkestara, mažoret plesa i folklornih orkestara u gradu Dunaujvaroš, Republika Mađarska koji je bio od 18.-20. avgusta 2016. godine sekcija Duvačkog orkestra na poziv Mostarskih mažoretkinja otputovala je na karneval u gradove Lil i Valencijans u Francuskoj gdje će zajedno sa pojačanjem, duvačima iz grada Pribaja, nastaviti da u pravom svjetlu predstavlja svoj grad, Kanton, Federaciju i državu BiH. Riječ je zapravo o velikim paradama kroz gradove

gdje se susreću razne vrste muzike, plesova što je fantastičan doživljaj. Na turneji će nastaviti započeto proslavljanje 90 godina rada i postojanja. Na svom propuštanju članovi će posjetiti između ostalih gradova Salzburg, Pariz i Minhen.

- Po povratku sa ove turneje čekaju nas dalji nastupi povodom obilježavanja 90 godina postojanja i rada kao i pripreme za sljedeće nastupe, gostovanja i projekte, kako Društva u cijelini tako i svih Sekcija posebno, saopštili su iz KUD-a "Željezara" Zenica.

JKP VAREŠ NAJBOLJI U PRIPREMANJU JELA ISPOD PEKE

"Pekijada 2016" održana je početkom avgusta u Oćeviji. Ekipe su imale dva sata vremena za pripremu jela ispod peke. Organizatori su se potrudili i osigurati svakoj natjecateljskoj ekipi ložište, ugalj, meso i povrće u jednakim količinama, a ekipe su mogle dodavati svoje tajne sastojke za što bolji okus. Kotizacija po ekipi iznosila je 60 KM. Tijekom natjecateljskog dijela posjetitelji su imali prigodu upoznati svaku od ekipa, njih ukupno 20 i to: Živinički sokolovi – Živinice, Restoran Zakrakovc – Šentjernej (Slovenija), Bački Brestovac – Odzaci (Srbija), Kapetanović – Brgule, PSD „Perun“ – Vareš, JKP Vareš – Vareš, Udruga žena za ruralni razvoj „Zvijezda“ – Stupni Do, LD „Vareš“, Diskoteka City – Vareš, Vrbik – Zagreb (Hrvatska), LD „Doboj jug“ – Doboj, Ćevabdžinci, „Parić“ – Vareš, Oćevija – Oćevija, Olovo – Olovo, „Zagos“ – Zagreb (BiH),

Vareš – Vareš, „Mamuranti“ – Sremski Karlovci (Srbija), Harauzi – Budoželje, Vrhovina – Vareš i Caffe Macho – Vareš. Ideja da se ova manifestacija održi na ovoj lokaciji potekla je od organizatora Mjesne zajednice Oćevija koji u svojim majdanima na vodenim pogon prave peke nekoliko stoljeća na isti način. Stručni žiri koji je predvodio Hamid Kurjaković, član Udruženja kuhara BiH, imao je jako težak zadatak, iako je na početku natjecanja naglasio da su danas svi pobjednici. Ocjenjivali su okus, miris i vizualni izgled svakog jela, a ekipe su bile obilježene brojevima radi regularnosti ocjenjivanja. Pobjedničkim ekipama pripale su oćevske peke iz majdانا Jozeljić, Gogić i Vijačkić. Najuspješnije ekipe bile su diskoteka "City" (treće mjesto), "LD Doboj jug" (drugo mjesto) i "JKP Vareš" osvojila je prvo mjesto na ovogodišnjoj Pekijadi.

DONACIJA IT OPREME

Na osnovu odluke Vlade FBiH o prenosu IT opreme isporučene u okviru ciklusa programiranja IPA 2011 – Projekt Jedinstvena baza podataka javnih prihoda krajnjim korisnicima, donesene 3. juna 2016. godine, donaciju u vidu PC računara sa LCD monitorom i licenciranim Windows operativnim sistemom, općini Breza uručio je Rešad Mašić, direktor firme Alpha d.o.o. Zapisnik o prijemu potpisala je Meliha Beširević, zamjenica načelnika Halila Tuzlića. Mašić je predstvincima lokalne

samouprave ovom prilikom predstavio i projekt uvođenja Trezorskog poslovanja koji finansira Ured za reformu javne uprave Vijeća ministara BiH.

PODRŽALI PREDNACRT ZAKONA O ŠTRAJKU

Vlada ZDK je na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, podržala Prednacrt Zakona o štrajku dostavljen od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Stav Vlade upućen je u dalju skupštinsku proceduru. Predloženi zakon predviđa, u odnosu na dosadašnje zakonsko rješenje, da je moguće organizovati štrajk kod poslodavca kao

cjeline ili u nekom od organizacionih dijelova, te za područje djelatnosti ili kao generalni štrajk za teritoriju Federacije. Pozitivna je novina obaveza organizatora štrajka da, ako se organizuje štrajk na teritoriji kantona odnosno FBiH da se štrajk mora najaviti Vladi Kantona odnosno Vladi FBiH.

DAN OPĆINE OLOVO

U sali Centra za kulturu i informisanje 19. avgusta održana je svečana sjednica Općinskog vijeća Olovo na kojoj se prisutnima obratio ministar za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona Fahrudin Čolaković, javlja portal www.olovo.co.ba. Ministar je između ostalog rekao da je posljednja odluka kojom je kantonalna Vlada odobrila 30.000 KM za projekat uređenja šehidskog mezarja u Solunu došao u pravom trenutku kada općina Olovo obilježava svoj dan i odaje počast šehidima i poginulim borcima Općine Olovo i borcima općina Sokolac, Han Pijesak i Ilijaš.

Općinski načelnik Đemal Memagić je rekao da sve što je urađeno na planu poboljšanja uslova života građana Olova je za stvaranje i vraćanje dostojanstva svakom od stanovnika ove općine, te da grad heroj, njegov borci i šehidi i njihove porodice to zaslужuju. Na svečanoj akademiji prikazan je film o Olovu i napretku koji je učinjen na planu uređenja grada i prigradskih naselja. Na platou centralnog spomen-obilježja šehidima i poginulim borcima Općine Olovo načelnik Memagić i sin rahmetli komandanta Senahida Bolića – Boles otkrili su tablu sa nazivom "TRG SENAHIDA BOLIĆA BOLE", čime je i zvanično ovaj plato dobio ime po legendarnom olovskom komandantu, dobitniku Zlatnog ljljana i Štita sa zlatnim mačevima. Isti dan je i zvanično otvoren Muzej Olovo, na čijoj je pripremi tokom proteklih nekoliko mjeseci radio Centar za kulturu i informisanje Olovo.

IZGRADNJA 4 ŠKOLSKE SALE

Potpisani je ugovor za izgradnju temelja četiri školske sale a sredstva za prvu fazu obezbjedili su Općina Tešanj i Vlada ZDK, radovi će početi uskoro. Načelnik Suad Huskić i predstavnik Konzorcija "Transputevi" d.o.o. Dobojski Jug i "Špic beton" d.o.o. Zenica Sabahudin Sinanović, potpisali su ugovor za izgradnju temelja za četiri školske sale u Kaloševiću, Jablanici, Miljanovcima i Šijama. Vrijednost potpisanih ugovora je 142.899,06 KM. Potpisivanju ugovora su prisustvovali i predstavnici Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK Bernadeta Galijašević i direktori ove četiri škole.

KAPIJA PROHODNA

Nakon dvije godine i tri mjeseca omogućen je prolaz motornim vozilima na lokalitetu Kapije prometnicom koja je bila zatrpana u majskim poplavama 2014. godine. Preduzeće "Porobić" iz Zavidovića privelo je kraju radove 19. avgusta na ovom lokalitetu i omogućilo prolaz starom prometnicom. Hoće li stanje ostati ovakvo ili će ovaj dio prometnice bit asfaltiran još ujvijek je nepoznаница. Iznenadenje za vozače jer su navikli koristiti obilaznicu, a hoće li ovo sve bit funkcionalno kad vrijeme pokaže svoje zube to nitko ne zna.

DAN OPĆINE VAREŠ

U velikoj dvorani općine Vareš održana je svečana sjednica Općinskog vijeća u povodu Dana općine. Na početku sjednice intonirana je himna Bosne i Hercegovine koju su izveli mlađi vareški tamburaši, a sjednicu je otvorio vijećnik Mario Mirčić jer je predsjedavajući Općinskog vijeća Zdravko Marošević bio odsutan zbog zdravstvenih problema. Prisutne je potom pozdravio načelnik Općine Avdija Kovačević i ukratko se osvrnuo na današnji dan. U ime gostiju sve prisutne je pozdravio načelnik općine Novo Sarajevo i zahvalio se na ukazanoj časti ali i drugom razlogu zbog kojeg je danas u Varešu. Dodijeljene su zahvalnice zaslужnim pojedincima, organizacijama, institucijama i firmama. Zahvalnice su dobili: Omer ef. Kurtagić za dugogodišnji rad i ostvarene rezultate na polju odgoja i edukacije mladih te promicanju moralnih vrijednosti i načela kod mladih, profesor

Igor Hinger za nesobično zalaganje uloženi trud i rad s djecom i mladima na polju muzičke kulture i obrazovanja, Udruženje za prevenciju ovisnosti NarkoNe za uspješnu desetogodišnju organizaciju i realizaciju projekta IKS, prim.dr. Fikret Operta za dugogodišnji rad na polju razvoja i unapređenja sistema zdravstvene zaštite u općini Vareš, Meho Bajrić za dugogodišnji rad na unapređenju i očuvanju sigurnosne situacije na području općine Vareš i Darija Kuhar za dugogodišnji rad na polju razvoja i unapređenja sistema predškolskog odgoja i obrazovanja na području općine Vareš. U glazbenom dijelu nastupili su mlađi tamburaši iz Vareša, polaznici Osnovne glazbene škole u Varešu Edna Halkić, Iman Bisić, Džana Ahmedović, Dženita Alajmović i Emina Burek. U drugom dijelu sjednice nastupili su članovi Karate kluba "Vareš" Arijana Klančević, Amra Fazlić i Matija Kokor koji su demonstrirali vještine napada i obrane i Emr Zec na gitari.

REKONSTRUKCIJA SPOMEN-PARKA

Općina Kakanj započela je aktivnosti na rekonstrukciji Gradskog spomen-parka. Radovi su počeli uklanjanjem postojećih oštećenih betonskih staza. Aktuelni radovi na uređenju unutrašnjeg prostora Gradskog spomen-parka su nastavak aktivnosti koje su realizirane prije nekoliko mjeseci kada je izgrađena nova saobraćajnica uz Gradski spomen-park i kada je uklonjeno rastinje sa jedne strane parka uz novoizgrađenu saobraćajnicu, čime je ovaj sakralni prostor dobio sasvim novu vizuelnu dimenziju kakva je u suštini ujvijek i trebala biti jer su spomenici građeni da budu vidljivi i da šalju poruku. Na jednom od spomen-obilježja u Gradskom spomen-parku uklesana su imena šehida i poginulih boraca Odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995. Ploče su postavljene tako da asociraju na latice cvijeta, cvijeta koji simbolizira

ljepotu idealu sa kojima su šehidi i poginuli borci išli u borbu. U Gradskom spomen-parku se nalazi i spomenik palim borcima Narodnooslobodilačkog antifašističkog rata 1941-1945. koji je najmonumentalnije spomen-obilježje iz perioda Drugog svjetskog rata u Kaknju. Ovaj spomenik izgrađen je 1977. godine.

PRVA FAZA IZGRADNJA ZGRADE OŠ U OZIMICI

Ovaj projekt finančira Evropska unija

OPĆINA ŽEPČE

50 YEARS
Empowered lives. Resilient nations.

U okviru projekta „Lokalni integrirani razvoj“ – LIR, koji koji predstavlja zajedničku inicijativu Evropske unije (EU), i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u BiH (UNDP BiH), odobrena je za financiranje prva faza projekta „Izgradnja zgrade osnovne škole "Fra Grga Martić" u Ozimici. Projekat izgradnje osnovne škole u Ozimici jedan je od prioritetnih projekata koji proizlaze iz lokalnih razvojnih strategija, a koji se finansiraju sredstvima projektnog fonda, uspostavljenog u okviru LIR projekta. U tom projektu sudjeluju UNDP BiH, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK i Općina Žepče. Projekt je vrijedan 256.267 KM, a finansiraju ga EU i UNDP BiH sa

118.000 KM, resorno ministarstvo sa 100.000 KM i Općina Žepče sa 38.267 KM. Trenutno su u toku aktivnosti na odabiru izvođača za izgradnju škole u Ozimici, a nakon toga slijedi i izvođenje radova na terenu. Tim radovima bit će obuhvaćeni svi grubi građevinski radovi, vanjska stolarija i unutarnji razvod svih instalacija. Završetak radova očekuje se do kraja 2016. godine. Općina Žepče, za izgradnju temelja ove škole do sada je uložila 48.000 KM. Također za preostali dio radova aplicirano je prema "Državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske" i krajem godine trebali bi se znati rezultati.

UGOVORI ZA PROJEKTE ZAŠTITE OKOLIŠA

Krajem avgusta zaključen je ugovor o dodjeli finansijskih sredstava za realizaciju programa, projekata i srodnih aktivnosti u 2016. godini po projektu „Uspostavljanje zbrinjavanja krupnog otpada na području općine Žepče“. Ugovor su u Zenici potpisali Fahrudin Brkić, ministar za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona i općinski načelnik Mato Zovko. Iznos odobrenih sredstava od strane Ministarstva je

30.000 KM po LOT-u 1 – Projekti iz oblasti upravljanja otpadom.

PODJELA STEONIH KRAVA, KOZA I OVACA

U dvorištu Vatrogasnog doma u naselju Doboj izvršena je podjela steonih krava, koza i ovaca korisnicima koji su potpisali tripartitne ugovore 18. augusta u prostorijama Općine. Obzirom da se nekoliko krava otelilo dok je trajao period nabavke, neki od korisnika su dobili krave sa teladima. Radi se o projektu iz oblasti poduzetništva, obrta i poljoprivrede kojeg sufinansiraju Općina Kakanj i Humanitarna organizacija „World Vision BiH“ - Ured u Zenici.

PUT SMAILBAŠIĆI-ŠADIĆI-PEŠICE

Općinski načelnik je u martu 2016. godine donio Odluku o pokretanju postupka javne nabavke radova „Rekonstrukcija puta Smailbašići-Šadići-pešice“. Nakon usvajanja Odluke, firma „Hadjić“ d.o.o. Maglaj izabrana je kao najpovoljniji izvođač radova sa kojim je Općina Zavidovići zaključila Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji lokalnog puta u Mjesnoj zajednici „Krivaja“. Putna komunikacija u ovoj mjesnoj zajednici u proteklom periodu se radila etapno a početkom avgusta asfaltirano je 700 metara puta i to kroz dio naseljenog mjesta Smailbašići, kroz dio naseljenog mjesta Donji Šadići i kroz dio naseljenog mjesta Gornji Šadići.

REKONSTRUKCIJA LOKALNOG PUTEA

Završeni su radovi na rekonstrukciji lokalnog puta Veruša, MZ Orašac u okviru kojeg je izvršeno asfaltiranje dionice puta u dužini od 400 m, debljine 7 cm i širine 3 metra. Ukupna vrijednost realizovanih radova iznosi 32.248,84 KM. Sredstva za izvođenje radova na ovoj dionici u cijelosti su obezbijedena iz Budžeta Općine Visoko, iz Programa kapitalnih ulaganja u infrastrukturu za 2016. godinu. Izvođač radova bila je firma „Mušinbegović gradnja“ d.o.o. Visoko. Nadzor nad izvođenjem radova vršila je firma „Arting BH“ d.o.o. Sarajevo, a kontrolu kvaliteta materijala i debljinu asfaltnog sloja vršila je labaratorija za ispitivanje građevinskog materijala i konstrukcija „DTQ“ d.o.o. Sarajevo. Svi radovi su izvedeni po projektnoj dokumentaciji urađenoj od projektantske kuće „Perspektiva inženjering“ d.o.o. Visoko.

PUT UPOVAC-DOLOVI

Općina Visoko je realizovala projekat rekonstrukcije lokalnog puta Upovac – Dolovi u MZ Dobrinje. U okviru izvođenja radova izvršeno je asfaltiranje dionice puta u dužini od 314 m, debljine asfalta 7 cm i širine 2,5 m. Ukupna vrijednost izvođenja radova iznosi 24.802,16 KM. Postupkom javne nabavke izabran je izvođač radova „Mušinbegović gradnja“ d.o.o. Visoko. Svi radovi su izvedeni po projektonoj dokumentaciji urađenoj od projektantske kuće „Perspektiva inženjering“ d.o.o. Visoko.

ŠUMSKE KRAĐE I POSLJEDIČNE ŠTETE

Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatiла je informaciju o šumskim krađama i o posljedičnim štetama sa prijedlogom mјera za prevazilaženje stanja na području ZDK. Informacija sadrži podatke o bespravnoj posjećenoj i zaplijenjenoj drvnoj masi i podnesenim prijavama na području ovog kantona za period 2011-2015 godina, uzroke koji dovode do povećanja i posljedice koje nastaju uslijed povećanog obima šumskih krađa, te prijedlog direktnih mјera za poboljšanje aktivnosti u sprječavanju bespravne sječe šume na području ZDK. Donesena je i odluka o pristupanju provođenja procedure za dodjelu koncesije za izgradnju male hidroelektrane „Kamenolom“ snage 95 kW na magistralnom cjevovodu pitke vode vodozahvata „Kasapovići“ na lokalitetu Kamenolom-Crkvice, Grad Zenica, uz prethodno utvrđen javni

interes i pribavljeni saglasnosti Grada Zenice, a na osnovu samoinicijativnog zahtjeva Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica. Vlada je zadužila je Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu da provede postupak javnog prikupljanja ponuda. Na prijedlog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, donesen je zaključak o odobravanju sredstava za nabavku računarske i ostale opreme za potrebe Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK u iznosu do 20.000 KM.

OPĆINA VITEZ UNAPREĐUJE INFRASTRUKTURU ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA

Konstantu politike razvoja općine Vitez predstavlja kontinuirano stvaranje poslovног ambijenta u koje vrijedi ulagati. Trend poslovanja privrednih subjekata sve više ide u pozitivnom smjeru, a općinski doprinos tom razvoju ogleda se u izgradnji infrastrukture u poslovnoj zoni "PC-96" (koja je ove godine proslavila jubilej 20. godina postojanja) i u poslovnoj zoni "Šljivčica" kao novoj perspektivnoj lokaciji za razvoj same općine. Općinski doprinos također se ogleda i u koordinaciji općinskih struktura i privrednih subjekata, u prihvatanju njihovih prijedloga i sugestija u smislu dijeljenja poticaja za privrednu za startne biznise i ideje. U Vitezu je posljednjih godina evidentno konstantno povećavanje ekonomskih pokazatelja poslovanja privrednih subjekata.

Samo u posljednje vrijeme Općina je u kapitalne projekte uložila preko pola miliona maraka. Od toga iznosa ulagano je u infrastrukturu Poslovнog centra PC-96, te u Poslovnu zonu "Šljivčica". U "PC-96" vršeni su radovi na izgradnji spojnih cesta, asfaltiranju servisnih saobraćajnica, probijanju puteva, izmještanju kolektora fekalne kanalizacije, a sve u cilju unapređenja uvjeta za poslovanje.

Cilj Poslovne zone "Šljivčica" jeste provođenje regulacionog plana Poslovne zone "Šljivčica",

te njeni privođenje svrsi tj. osiguranju uvjeta za prodaju i izgradnju parcela. U ovom dijelu vršeni su radovi na izgradnji prometnice kroz zonu, vodosnabdijevanje, te oborinska i fekalna kanalizacija. Zona "Šljivčica" omogućiti će razvoj novih poslovnih projekata, a što će ujedno i stvoriti višestruku korist za općinu Vitez. U ovom momentu općina Vitez obrađuje incijative ekonomski opravdanosti od strane tri investitora čijom implementacijom bi se osiguralo oko 500 novih radnih mјesta.

- Istraživanje obojenih metala, koji ukazuju na mogućnost pronalaska ekonomski interesantnih nalazišta ovih mineralnih sirovina koji imaju namjeru da šire svoje kapacitete.
- Veoma bitna značajka za razvoj Općine Vitez je trend jačeg uzgoja jagodičasto bobičastog voća, a kao garant perspektive te djelatnosti predstavlja dolazak investitora, kao otkupljivača na prostor Općine Vitez.
- Centar za upravljanje komunalnim otpadom na regionalnom nivou, čijom bi se izgradnjom na Općini Vitez obezbijedila višestruka korist, čist okoliš, nova radna mјesta, te daljinsko grijanje grada.

Očekuje se implementacija investicija hidroloških kapaciteta, izgradnja dvije hidrocentrale na rijeci Lašvi. Na jednoj bi

se kao suinvestitor u izgradnji mosta pojavit i Općina Vitez čime bi se povezalo samo jezgro grada sa Poslovnim centrom 96 i magistralnom cestom.

Također je vrijedno spomenuti da je Općina Vitez ove godine završila i sa izgradnjom Zelene pijace, te na taj način riješila dugogodišnji problem, jer dugi niz godina pijaca nije imala adekvatne uslove za prodaju, te su realizacijom ovog projekta stvoreni uslovi i prostor za ruralni razvoj, poljoprivredu, proizvodnju i prodaju. Samim tim unaprijeđen je izgled grada, koji je dobio veoma lijep i moderan objekat.

TURISTIČKA ZONA PLAVA VODA DOBIT ĆE SASVIM NOVI IZGLED

Vijećnicima u Općinskom vijeću Travnik prezentirana je informacija o izabranim projektnim rješenjima za turističku zonu "Plava voda". Nakon više pokušaja na posljednji konkurs pristigla su četiri idejna rješenja, od kojih su tri nagrađena i koje je Općina Travnik odkupila. Vijećnicima su predstavljena tri prvoplasirana rješenja i pojašnjene prednosti i nedostatci.

Zanimljivo je da među pristiglim rješenjima nije bilo niti jednog rješenje pristiglog od strane projektantskih kuća iz Travnika. Rješenja predstavljena pod šiframa tretiraju turističku zonu od Šarene (Sulejmanije) džamije preko Plave vode

sve do Kanara. Prvonagrađeno rješenje na sasvim novi način tretira turističku zonu u kojoj bi bili obnovljeni nekadašnji objekti kao što su stari mlin i stari hamam. Projekat predviđa i obilježavanje pješačkih zona u različitim bojama, ali i sasvim novi prilaz zoni Plave vode sa magistralnog puta M-5 putem kružnog toka. Projekat previđa postavljanje vidikovaca sa kojih bi se vidjela kulturno-historijska zona u Travniku.

Uređenje turističke zone Plava voda finansirat će se dijelom sredstava iz projekta izgradnje Regionalnog vodovoda Plava voda u iznosu od 4 miliona KM.

SMOTRA FOLKLORA „MEHURIĆI 2016“

U Mehurićima nadomak Travnika održana je 10. jubilarna smotra folklora „Mehurići 2016“ koju je organizovalo Kulturno-umjetničko društvo „Mladost“ iz Višenjeva. Nastupilo je više stotina učesnika iz cijele BiH. Učesnici smotre prodefilovali su kroz Mehuriće, a nakon toga uslijedio je višestani program na sportskom igralištu kod Osnovne škole „Mehurići“. Ovdje imamo 17 kulturno-umjetničkih društava iz cijele BiH. Ovo je 10. jubilarna smotra foklora što za nas ima veliki značaj. Prvu međunarodnu smotru smo imali 2007. Godine i od tada je prodefilovalo 250 do 300 kulturno-umjetničkih društava – kazao nam je

Emir Karić, predsjednik KUD „Mladost“ Višnjevo. Na smotri su nastupila kulturno-umjetnička društva iz Tuzle, Zenice, Brčkog, Gradačca, Travnika, Novog Travnika i drugih bosanskohercegovačkih gradova.

UDRUŽENJE „OSMJEH“ ORGANIŽOVALO IZLET ZA ČLANOVE

Udruženje "Osmijeh" iz Novog Travnika koje okuplja djecu sa poteškoćama u razvoju i njihove roditelje organizovalo je proteklog vikenda izlet na Pavlovici. U prekrasnom ambijentu kod Lovačkog doma upriličeno je druženje i brojne aktivnosti. Izlet na Pavlovici okupio oko 120 članova ovog Udruženja. Mi imamo oko 210 članova i ovo je lijepa prilika da se družimo, zabavimo i da razgovaramo. Problemi koji tište ovu populaciju su vezani uz socijalna pitanja, obrazovanje i inkluzivnu nastavu. Još uvijek nema reduciranog nastavnog programa i kvalificiranih nastavnika. Uvijek kažu da nema dovoljno sredstava, ali ima i pozitivnih primjera gdje su nam se djeca uključila u nastavu. Ima problema i u oblasti zdravstva, a poseban problem su stomatološke usluge za ovu populaciju – kazao nam je Luka Ilinković, predsjednik Udruženja. I pored svega nabrojanog u Udruženju „Osmijeh“ kažu kako posljednjih nekoliko godina zajednica sve više posvećuje pažnju djeci i osobama sa poteškoćama u razvoju. Ističu dobru saradnju sa resornim kantonalnim ministarstvima i općinom. Udruženje „Osmijeh“ iz Novog Travnika okuplja 210 članova i riječ o populaciji djece sa mentalnim i tjelesnim poteškoćama u razvoju.

SAJAM

Nevladina organizacija „Ruralni razvoj“ iz Travnika i Žemljoradnička zadružna „Kraljica“ Travnik organizovali su u Mehurićima kod Travnika Sajam travničkog sira, izložbu tradicionalne bosanske hrane, rukotvorina i maline. Na sajmu se predstavilo 14 proizvođača sira, a stručni žiri pregledao je 11 sireva koji su bili u konkurenciji za najbolji travnički sir. Najviše bodova dobio je sir kojeg je proizveo Samir Sefer,

a proglašen je i najbolji proizvođač maline u Biljanskoj dolini. To je Ramiz Osmanović koji je najbolji i po količini i po kvalitetu proizvedene maline. Najuspješnijim i najbolje ocijenjenim proizvođačima travničkog sira dodjeljene su diplome i novčane nagrade. Posjetiocima sajma uz čuveni travnički sir imali su priliku da probaju tradicionalne bosanskohercegovačke specijalitete.

KASTEL NA HENDEKU

Dugo vremena Travničani i posjetiocu „vezirskog grada“ maštali su o ispijanju kafe i osvježenju uz glasni žumor Hendeka u podnožju srednjovjekovne tvrđave Stari grad. Travničanin Zekerijah Jašarević, koji više od dvije decenije živi i radi u Norveškoj, to je i realizovao. Objekat poznat kao Kastel na samom ulazu na most srednjovjekovne tvrđave posljednjih dana sija u punom sjaju, a posjetiocima kulturno-historijske zone pruža mjesto za odmor, osvježenje i objed. -Živim u Norveškoj. Bio sam osnivač Islamske zajednice i glavni imam u Norveškoj. Imam kuću ovdje u starom dijelu grada Travnika. Kada dođem primjetim da nema objekta gdje bi se popila kafa, a video sam i veliki interes turista za tvrđavu i druge kulturno-historijske znamenitosti. Sam objekat bio je devastiran, a Hendek koji protiče, ta Božja ljepota, bio je ruglo i zapušten. Zbog toga sam donio odluku sa svojom porodicom da investiram, da povećam vrijednost vakufa – priča nam Zekerijah. Zapušteni objekat koji je vlasništvo vakufa sada je u novom ruhu, a još više impresionira uređenje bašte i korita Hendeka koje je nakon dugo godina potpuno očišćeno. -Najveći dio investiranog ostat će trajno kao dio vakufa. Očekujem da nam se jedan dio vrati kroz poslovanje, ali to nije prioritet. Moja želja je povratak tradicije u ovaj ljestvici kroz bosanske specijalitete. Želim da ovo mjesto bude mjesto kulturnih dešavanja i na taj način želim dati doprinos razvoju kulture u Travniku – naglašava Zekerijah Jašarević, koji se Norveškoj bavi biznisom. Objekat nudi bosanske specijalitete i osvježavajuća pića. Naravno nema alkoholnih pića jer riječ je o vakufskoj imovini. Prvi utisci su dobri.

NOĆ R'N'R NA VRANDUKU

U organizaciji Udruženja estradnih izvođača ZDK i menadžera projekta Nisveta Abdulovića na vrandučkoj tvrđavi održana je sedma "Noć Rock'n'Rolla". Nastupile su grupe "Rock Up", "Taxi Band" iz Zenice, "Extra 2000" iz Travnika, "Meri Jamiz" Banja Luke i "SFOR" iz Tešnja. Tradicija se nastavlja. Abdulović je istakao da ovaj događaj polako preuzima primat ljeti u gradu Zenici što ga posebno raduje kao organizatora i da je na to ponosan. To, veli, pokazuje, da istinski pristup doga-

đaju i energija koja se ulaže u sve to, bez neke komercijale, daje rezultate. Iz godine u godinu je sve više ljudi, mada, dodao je, i nije toliko bitan broj posjetilaca, koliko njihovo zadovoljstvo događajem. A tvrđava daje poseban ambijent.

MEĐUNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL

Oko 250 djece iz Crne Gore, Makedonije, Bugarske, Rumunije, Turske i Bosne i Hercegovine uzrasta do 15 godina učestvovali su na Drugom međunarodnom dječjem festivalu folklora "Zenica 2016" koji je održan u Hrvatskom kulturnom domu Kralj Tomislav u Zenici. Organizator Međunarodnog festivala djece i mladih u Zenici je Gradsko umjetničko društvo (GUD) Filigran. Festival nije takmičarskog karaktera, to je festival druženja i osnivanja novih prijateljstava te upoznavanja kultura i tradicija iz drugih zemalja, kazali

su nam iz ovog umjetničkog društva. koje vrijendo radi na očuvanju tradicije i kulture naroda BiH. Na folklorenom festivalu za djecu i mlade učestvovali su: "KOCAELI FEN LISESI AND NIKOMEDIA HALK DENSLARI TOPLULUGU G.S.K" (Turska), "E-MOTION DANCE SCHOOL" Sofija (Bugarska), FOLKLORNA GRUPA "BOROKA" Transilvanija (Rumunija), KUD „GOCE MARKOSKI“ Skopje (Makedonija), KUD „ZAHUMLJE“ Nikšić (Crna Gora), te KUD „PLAMEN“ Zenica i GUD „FILIGRAN“ Zenica (BiH).

SJEĆANJE NA SAFETA ISOVIĆA

U organizaciji Udruženje mladih muzičkih umjetnika „ART kuća sevdaha“ iz Zenice nedavno je u restoranu motela Almy u Zenici održana muzička manifestacija "Sjećanje na Safeta Isovića". Na koncertu su nastupili Samir Beganović, Omer Kadić, Enver Zukić – Medeni, Adelisa Ćurić, Mirza Šut, Mirsada Mekić, Ermin Mandžuka, Zakir Đulan, Midhat Sut. Pjevače je pratilo orkestar Art kuće sevdaha, a program će voditi Enver Sadinlija. Bila je to jedna lijepa večer u kojoj su svi koji su prisustvovali mogli uživati u sevdahu. Sve je proteklo u najboljem redu, onako kako je planirano, kazao je Muhamed Delić, predsjednik Udruženje mladih muzičkih umjetnika „ART kuća sevdaha“ iz Zenice. Omer Kadrić, doajan sevdalinka iz Zenice, je rekao da su presretni činjenicom da je više od polovice prisutnih mladi ljudi. Pozitivno komentari koje su dobili

daju im snagu da nastave i da naredne godine pokušaju organizovati jedan ovakav koncert u Bosanskom narodnom pozorištu Zenica. Dobili su i pohvalu da su jedni od rijetkih koji se sjete jednog od posljednjih velikana sevdaha koji je puno dao za Bosnu i Hercegovinu. Udruženje mladih muzičkih umjetnika „ART kuća sevdaha“ broji više sekcija, a tu spadaju: horska sekcija sevdaha i etno sevdaha, pjevačka sekcija - solisti sevdalinki, orkestar, dječja horska sekcija, hor tradicionalne i duhovne muzike BiH, solisti tradicionalnih instrumenata.

KOŠARKAŠICE ČELIKA ZAPOČELE PRIPREME

Prozivkom koju je izvršio trener Slobodan Bobo Kecman sa svojim saradnicima Eldarom Durmićem i Nedimom Šišićem te treningom 2. septembra, košarkašice zeničkog "Čelika", aktuelnog osvajača Kupa BiH, krenule su sa pripremama za novu sezonu. Za razliku od prethodnih sezona kada su igrali Regionalnu ligu odlučili su se za igranje domaće lige i to u podmlađenom sastavu. U novoj sezoni, Čelik će imati samo dvije starije igračice koje su iznijele teret prethodnih godina. To su reprezentativke naše zemlje, Zeničanke Aida Kalušić i Aldijana Iriškić. Tu su i dvije omladinske reprezentativke naše zemlje, 21-godišnji play Anida Čorović koja je izabrana za kapitena u novoj sezoni i dvije godine mlađa Nedžla Kovačević koja igra na pozicijama trojke ili četvorke. Osim njih u rostervu Čelika su: Sara Heljić (U16 i U18 reprezentativka), Andrijana Reljić (U18 širi spisak), Amina Čehajić (U16), Lamija Škaljo, Eni Nizamić (U18), Zerina

Čičak, Amila Isaković, Amna Kahrić (U18 širi spisak) i Nadia Begić. - Odlučili smo se da za kapitena imenujemo Anidu Čorović, djevojku koja je ponikla u ovom gradu, koja je dijete ovog kluba i mislim da svojim ponašanjem i na terenu i van terena to i zaslужila. Što se tiče, promjenili smo cijelu strategiju. Ove godine oslanjat ćemo se na naš podmladak. Ima tu dosta mlađih reprezentativki U16 i U18. Aldijana i ja ćemo im pomoći onoliko koliko možemo, kazala je Aida Kalušić. Anida Čorović je istakla da biti kapiten klubu kao što je Čelik predstavlja zadovoljstvo i privilegiju za nju ali i veliku odgovornost. U narednoj sezoni ne bi trebao biti rezultatski pritisak na igračice, ali one će se truditi da se predstave u što boljem svjetlu. Čorović je dodala da smatra da njihovo vrijeme tek dolazi, te da će se rezultati napornog rada vidjeti tek u narednim sezonomama.

KONJUH POBJEDNIK MEMORIJALNOG TURNIRA ZAIM KOBILICA

Rukometni "Konjuha" iz Živinica pobjednici su prvog memorijalnog turnira "Zaim Kobilica". Turnir je održan u spomen na jednog od najboljih rukometara Zenice svih vremena koji je preminuo u Italiji prošle godine. Pored "Konjuha" i domaćina "Čelika" na turniru

su nastupili "Krivaja" iz Zavidovića i "Bosna" iz Sarajeva. Ovo je bila prilika da novi trener Bojan Crnomarković provjeri u kojoj fazi priprema se trenutno nalazi ekipa i koje su to greške koje do početka sezone moraju ispraviti. Nova sezona počinje 9. i 10. septembra.

TALETOVANI ATLETIČAR

Bosanskohercegovački atletičar Abedin Mujezinović osvojio je drugo mjesto u utrci na 800 metara na mitingu Brugnera u Italiji postavivši novi lični rekord 1:48,66. U izuzetno dobroj utrci Mujezinović je završio iza Soufiane El Kabbourija koji je utrku završio na prvom mjestu sa 1:48,14. U posljednjih desetak dana ovo je treći put da Mujezinović popravlja lični rekord u ovoj disciplini. Za dva dana ovaj mladi atletičar će ponovo nastupiti u Italiji na mitingu u Roveretu. Zadovoljan sam mada me polako umor sustiže jer u desetak dana imam četiri trke što nije malo. Nadam se da ću nastaviti u ovom ritmu, a onda slijedi zasluženi odmor – kaže Mujezinović. Podsjetimo Abedin Mujezinović trenira pod nadzorom vrhunskog stručnjaka za ovu disciplinu Italijana Gianni Ghedinia pod čijim je vodstvo u posljednjih nekoliko godina naš najbolji atletičar Amel Tuka napravio historijske rezultate BH atletike.

BEGAGIĆ NOVI-STARI PREDSJEDNIK

Muhamed Begagić ostaje na čelu nogometnog Saveza ZDK. Novi mandat Begagić je dobio na Izbornoj sjednici Skupštine nogometnog Saveza ZDK. Za potpredsjednika Izvršnog odbora izabran je Igor Andrejević iz Kaknja. Novi-stari predsjednik i Mirsad Heleg imenovani su za nove članove Izvršnog odbora Nogometnog Saveza BIH. Ciljevi nogometnog Saveza i u narednom periodu bit će poboljšanje infrastrukture, omasovljene broja klubova, rad sa omladinskim kategorijama kao i obezbjeđenje boljih uslova za razvoj ženskog nogometa – istakao je Begagić nakon reizbora.

DRUŽENJE NOGOMETASA ČELIKA I ZENIČKIH MALIŠANA

Nogometasi "Čelika" družili su se nedavno u tržnom centru Džananović sa zeničkim mališanima. Velikim i malim, podršku su pružili škola sporta i prijatelji iz Instituta za zdravlje i sigurnost hrane. Safet Šivšić, 23-godišnji lijevi bek crveno-crnih, je rekao da je super atmosfera, da djeca uče nešto od igrača. Mi smo tu da im pokažemo neke stvari. Zabavno je raditi sa njima. Ima tu zasigurno i talentovanih klinaca. Vidio sam nekoliko dječaka koji dobro vode loptu i dobro bi došlo da ih njihovi roditelji upišu u školu NK Čelika. Ovakva akcija je pun pogodak. Nadam se da će biti u budućnosti što više ovakvih manifestacija, poručio je Šivšić, dodavši da je svjestan da za djecu puno znači prilika da se druže sa profesionalnim nogometmašima. Bojan Marković, 31-godišnji stoper, je istakao da je ovo odličan gest NK Čelika. Poslije treninga imamo dosta vremena i ne predstavlja nam problem družiti se ovako sa mališanima. Nadam se da će biti više ovakvih akcija.

Čelik je brend ovog grada i brend Bosne i Hercegovine. U Zenici svako dijete kada sazna za sebe spozna i da postoji Čelik. Ovo je prilika da se djeca privuku fudbalu i Čeliku, rekao je Marković. Škola sporta je bila partnerska organizacija koja je, prema riječima predsjednika Ermina Zukića, dovela mališane iz zeničkih osnovnih škola i vrtića, da se druže sa nogometmašima Čelika, da upoznaju osnove nogometa i da se usadi ljubav prema sportu da im u budućnosti on bude način života.

STADION PAPIRNA USKORO U NOVOM RUHU

Stadion "Papirna" u Zenici koji već nekoliko godina nema svoju primarnu funkciju postao je neugledan i opasan objekat za prolaznike, ali i one koji žive u neposrednoj blizini. Iz tog razloga moralo se pristupiti konačnom rješavanju ovog objekta. Iz Javnog preduzeća za upravljanje i održavanje sportskih objekata Zenica kažu da je nakon javnog poziva, a u skladu sa važećim zakonskim procedurama, odabran investitor po modelu javno-privatnog partnerstva (BOT – izgradi, koristi, vrati). Pomenuti investitor bi trebao graditi objekat u čijem će sastavu biti moderna dvorana sa vještačkom travom, poslovni prostori i fitness-centar. Investicija će biti oko tri miliona maraka, a doprinijet će lijepšem izgledu okruženja i prostora u neposrednoj blizini samog objekta. Još od 2014. godine radili smo na idejnem rješenju i osmišljavanju prostora Papirne. Kada smo ga prostorno rješili krenuli smo u procedure prezentacije samog idejnog projekta osnivaču koji je dao saglasnost na samu ideju i koncept.

Da bismo dobili urbanističku saglasnost i građevinsku dozvolu kao i sve druge zakonom predviđene dokumente morali smo prvo dobiti saglasnost od Zavoda za zaštitu spomenika BiH budući da je Papirna zaštićena kulturna baština. Ta procedura je trajala dosta dugo. Nakon urađenih korekcija koje su tražili iz Zavoda dobili smo napokon dozvolu za idejno rješenje Papirne, te je nadležna gradska služba izdala urbanističku saglasnost. Nakon toga smo objavili Zakonom definisani javni poziv koji je uspješno završen i izabran je investitor s kojim će se u toku sljedeće sedmice sklopiti konačan ugovor, objašnjava Feda Jovanović, direktor JP za Upravljanje i održavanje sportskih objekata Zenica. Jovanović ističe da će investitor finansirati i izgraditi moderan poslovno-sportski kompleks koji će koristiti 30 godina i ponovo ga vratiti gradu na raspolaganje i upravljanje. Tako da faktički grad ostaje vlasnik i prostora i objekta.

PRVI „BH TELECOM DAN SPORTA“ U MAGLAJU

U organizaciji JU Dom kulture „Edhem Mulabdić“ i Sportske dvorane Maglaj, a uz veliku pomoć generalnog sponzora BH Telekoma i Općine Maglaj u ovom gradu je održan prvi „BH Telecom dan sporta“. Učešće u ovoj sportskoj manifestaciji su uzeli sportski klubovi sa općine Maglaj, koji su prezentovali rad svoga kluba ili Škole sporta. Manifestacija je započela svečanim defileom ulicama grada, gdje su članovi sportskih klubova bili obučeni u trenerke i sportsku opremu svoga kluba ili Škole rukometa, a u nastavku dana će jedan po jedan da prezentuju sve ono što rade i uče sa svojim trenerima. Prisutnima su se obratili direktoriča JU Dom kulture „Edhem Mulabdić“, Rašida Muhić, kao i upravitelj Sportske dvorane

Maglaj, Kenan Bašić. Toplim sportskim pozdravom učesnike manifestacije je pozdravio i općinski načelnik, Mehmed Mustabašić, koji je ujedno i otvorio „Dan sporta“ u Maglaju. U ime BH Telekoma mlade sportiste su predstavili njihovi predstavnici, koji su još jednom naglasili da će uvijek rado podržati sportske manifestacije, pogotovo kada su u njima uključeni mladi sportisti.

**ZA NAŠU
BREZU**

Zajednički
kandidat za
načelnika općine
Breza

MUNIB

ZAIMOVIĆ

GLASAJ

2.10.2016.

Zdenko Kolak

Nositelj liste za
Gradsko vijeće

1

Zenica je i moj grad !

KF

Kasumović Fuad

Nezavisni kandidat
za gradonačelnika Zenice

Naš grad - zenički i bosanski
i evropski - sa mnom je to moguće!

HDZ 1990
hdz1990zenica.ba

Josip Šain

GLASAJ 2.10.2016.

Kandidat za Gradonačelnika Zenice

Zenica je i moj grad !

SDP

Načelnik za sve nas

RIFAT DELIĆ
rod. 1966. god. VSS, dipl.pravnik sigurnosti
Mob: 061/180-389 E-mail: r.delic@outlook.com

Zavidovići Za sve nas

12 JONJIĆ FILIP
Kandidat za Gradska vijeće Zenica

19 JEFIĆ BOŠKO
Kandidat za Gradska vijeće Zenica

SDP
ZENICA ZA SVE NAS!

Two men in suits standing side-by-side with their arms crossed.

Prezentacija postavki portova u KB Zenica

U Kantonalnoj bolnici Zenica održana je prezentacija postavke portova koju su izvršili M. Kamal Koudaimi i Janez Plankar, certificirani edukatori od strane kompanije PakuMed za postavke portova. Edukaciju osoblja iz Onkološkog odjela pri Službi za onkologiju i radioterapiju i Hemodijaliznog odjela pri Službi za unutrašnje bolesti je organizovao proizvođač portova Paku Med iz Essena (Njemačka), a idejni pokretač projekta zajedno sa zeničkom bolnicom je kompanija Mark Medical iz Sarajeva koji su distributeri navedenog brenda na teritoriji BiH. Ugrađeni port/kateter sistem omogućava dugotrajan i siguran pristup preko cirkulatornog sistema za plasiranje lijekova kako bi se zaštitala netaknuta barijera kože i uveliko se smanjuje rizik od mogućih infekcija. Rasim Skomorac, v.d. direktora Kan-

tonalne bolnice Zenica je kazao da se nada skorom uvođenju pomenute procedure u redovan rad u ovoj ustanovi. Alma Mekić – Abazović, načelnica Službe za onkologiju i radioterapiju je objasnila da se u terapiji malignih oboljenja primjenjuju vrlo agresivni lijekovi i citostatici koji oštećuju zidove krvnih sudova. Kod onkoloških pacijenata su vrlo česte transfuzije kao i uzimanje uzoraka za određene laboratorijske pretrage, a što dodatno narušava i ugrožava i onako loš kvalitet života onkološkog pacijenta. Ona se zahvalila firmama Mark Medical i Paku Med te dodala da ne bi bili ovđi da te firme nisu bile s nama na svoj način. Dodala je da je jedinstvena stvar da je proizvođač napravio portove prema vlastitom iskustvu i da je i sam bio edukator.

Odobrena sredstva za KB Zenica

Na prijedlog Ministarstva zdravstva ZDK donesena je Odluka o odobravanju sredstava za građevinsko – zanatske radove u JU Kantonalna bolnica Zenica u ukupnom iznosu od 26.889,62 KM, i to: za zamjenu vertikalnih i horizontalnih oluka i sanaciju krova Bolnice u iznosu od 14.379,29 KM te sanaciju sanitarnih čvorova u iznosu 12.510,330 KM. Također su odobrena sredstva za nabavku opreme u JU Kantonalna bolnica Zenica u iznosu od 73.999,55 KM. Pored ovih odluka data je saglasnost na Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK-a.

dormeo® & extreme intimo
najbolja ponuda!

POKLON!

Uz svaki kupljeni Dormeo Eucalyptus jastuk*, vaučer od 20 KM za Extreme Intimo proizvode!

samo
49,90 KM

redovna cijena jastuka 59,90 KM

*klasičnog oblika,
dimenzija 50x70cm

Količine su ograničene zato pozovite odmah!

033 721 046

TRAVEL Almy www.almytravel.ba
Hrvatska Španija Sicilija
Grekija Turska Albanija
Maršala Tita 47, ZENICA ekskurzije@almytravel.ba
+387 32 456 445
Huseina Kapetanovića Gradačevića, GRAĐAČA +387 35 816 371
Sime Milutinovića Sarajlije 3b, SARAJEVO +387 33 221 835

BAU CENTAR

- GRAĐEVINSKI MATERIJAL
- VODO MATERIJAL
- ELEKTRO MATERIJAL
- KERAMIKA I SANITARIJE
- MATERIJALI ZA SUHU GRADNJU

A BAUCENTAR - BEGOV HAN, ŽEPČE
+387 32 684 404
a-baucentar@hotmail.com

DANSKA ŠKOLA FUDBALA

U zeničkoj Areni od 22. do 25. avgusta održana je Danska škola fudbala uz učešće oko 200 djece uzrasta od sedam do 12 godina. Već deceniju i po projekat se održava pod pokroviteljstvo Gradske uprave, a tehničku organizaciju i podršku pruža Udruženje pedagoga fizičke kulture. Zvaničnom otvorenju zabavne škole fudbala prisustvovali su i igrači zeničkog Čelika. Prema riječima Ermina Zukića, lidera Danske škole fudbala do ove godine su učestvovala djeca iz fudbalskih klubova, a ovaj put su se okrenuli djeci iz osnovnih škola. Zijad Softić, pomoćnik gradonačelnika za društvene djelatnosti je rekao da žele potaknuti mlade na bavljenje fizičkom aktivnošću što bi im pomoglo u daljem radu i razvoju te da prihvate sport kao način života. Jasmin

Smriko, nogometni trener Čelika je istakao da je njemu i njegovim suigračima iz Čelika bilo zadovoljstvo doći u Arenu i uveličati ovu manifestaciju. Dodao je da smatra da ima velikih potencijala među ovim klincima koji će u budućnosti biti uspješni u nogometu.

BK "MTB" TEŠANJ NA BORAČKOM

Udruženje građana Biciklistički klub „MTB“ Tešanj organizovalo je krajem prošlog mjeseca već tradicionalnu posjetu Boračkom jezeru i okolnim planinama. Prošle godine posjetili su prelijepе predjelje Borašnice, jednog od vrhova Maglića, a ovoga puta cilj je bilo poznato izletište

Rujište nedaleko od Mostara. Poslije MTB cijelodnevne vožnje dužine oko 65 km predivnim hercegovačkim krajolikom, u noćnim satima uslijedilo je i druženje uz specijalitete sa roštilja i pjesmu do kasno u noć. Sljedeći dan upriličen je odličan rafting rijekom Neretvom.

HUMANITARNA RUKOMETNA UTAKMICA

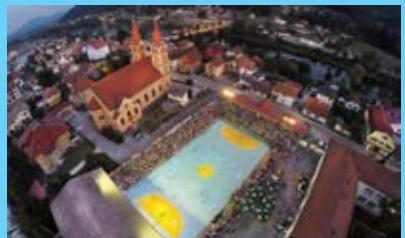
U sportskoj dvorani KŠC Don Bosco Žepče odigrana je humanitarna rukometna utakmica između RK "Žepče" i RK "Izviđač" iz Ljubuškog čiji prihod je namijenjen za liječenje djevojčice Nike Zrno. Utakmica je očekivano završila pobedom petorostrukog prvaka BiH rezultatom 41:30, ali u ovom meču rezultatski imperativ i nije bio najvažniji. Ono što je

najvažnije jeste da je ukupno za Nikino liječenje prikupljeno 2.345 KM, a velik doprinos ovom iznosu dali su gostujući rukometari iz Ljubuškog. Naime igrači ovog kluba su kupili ulaznice u iznosu od 100 KM, a vrijednu donaciju za Nikino liječenje dala je i uprava kluba predvođena načelnikom Ljubuškog Nevenkom Barbarićem koji su uplatili još 1.000 KM.

GLOBARICA POBJEDNIK

"Globarica" je po treći put na pobjedničkom tronu. Oni su slavili na ovo-godišnjem malonogometnom turniru mjesnih zajednica Općine Žepče. U dobroj utakmici, između ekipa "Papratrice" i "Globarice", "Globarica" je odnijela pobjedu rezultatom 3:2. Golove za ekipu Globarice dali su mladi Nikola Matijević, dva i Matej Matijević jedan pogodak. Za ekipu Papratnice golove su dali Kristijan Ivezić koji je ujedno i najbolji strijelac turnira i iskusni Nikola Trogrić. Odluka o trećoj poziciji bila je poznata nakon izvođena penala, u čemu je ekipa Ljubne bila bolja i osvojila treće mjesto. Ekipa Begov Hana je četvrtoplasirana ekipa na ovogodišnjem turniru i ekipa koja se kući vratila s titulom fair play ekipa.

NOVA SPORTSKA SALA SA STRELJANOM

U Tešnju, na lokaciji Musala otvorena je Sportska sala sa streljanom, čime je završeno uređenje kompleksa Musale izgrađenog kroz javno-privatno partnerstvo. Prošle godine, na ovoj lokaciji otvorena je novoizgrađena zgrada Biblioteke, jedina gradska biblioteka koja je sagrađena u posljednjih 20 godina u BiH. Svečanosti otvorenja prisustvovali su predstavnici političkog, kulturnog i javnog života Tešnja i BiH, predstavnici Sportskog saveza, članovi brojnih sportskih klubova, kao i mnogobrojni građani koji su se nakon svečanog otvorenja imali priliku okušati u streljaštvu.

Bolji i ljepši Travnik: Travničanin Tarik Arnautović dizajner u Danskoj

Travničanin Tarik Arnautović koji gradi uspješnu dizajnersku karijeru u Danskoj u Kopenhagenu ovih dana boravi u Travniku. Svojim sugrađanima u prostorima WIP Coworking space-a nedavno predstavio svoj rad, dosadašnje uspjehe, ali i neke nove ideje. Predložena rješenja za uređenje turističke zone na Plavoj vodi Tariku se sviđaju, ali je za travničku Gimnaziju predložio nešto sasvim drugačije, kako za izgled zgrade, tako i za uređenje okoline.

Kako kaže Tarik, Gimnazija ne bi bila ni plava ni žuta, a posebno ne pola plava-pola žuta kao sada. Tarikovo rješenje ne poznaje ograde i ne poznaje parking prostore za vozila ispred škole, nego mostove, igrališta i zelene površine. Pratim internet portale u gradu Travniku. Vidim da se grad obnavlja i vidim da ljudi imaju dobre ideje. Samo jedno mjesto me malo više zanimalo i pitao sam se zašto izgleda kao da je iz Drugog svjetskog rata? Ne bi trebalo puno da se to lijepo uredi i vjerujem da svi imaju neke ideje. Ovo je samo moja ideja – kazao je Tarik Arnautović. Tarikova ideja sa zgradom Gimnazije u sivim tonovima, te sa mostovima za učenike i stepenicama prema rijeci Lašvi naišla je na odobravanje i pohvale građana na društvenim mrežama. Pored pomenutog, prema ovoj ideji u dijelu Školske ulice ispred zgrade ne bi bilo saobraćaja za motorna vozila.

Dizajnirao satove za Swatch

Tarikova dizajnerska rješenja našla su se i na čuvenim Swatch satovima. Prvi crteži koji su ga doveli do ovog uspjeha nastali su još 2009. godine. Pet godina kasnije Tarik je saznao za mogućost

odlaska u Šangaj, da bi nakon godinu dana otisao i stvarao dizajn koji je prepoznao kreativni direktor Swatch-a. Poslao sam aplikaciju i radove. Nešto im se svidjelo i pozvali su me da boravim šest mjeseci u toj zgradi. Sreća je bila da je taj kreativni direktor dolazio u posjetu u periodu dok sam ja boravio tu. Ušao je u moj atelje i video slike koje radim. To mu se svidjelo – ispričao nam je Tarik naglašavajući kako i danas teško shvata da se satovi sa njegovim dizajnom prodaju širom svijeta.

Općina Travnik

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN

Admir Hadžiemrić,
načelnik Općine Travnik

Superinfo

Dijelimo u
23 Općine
u tiražu od
20.000
besplatnih
primjeraka

Poštovani, za oglašavanje u Superinfu ili za neki drugi vid poslovne suradnje, kontaktirajte nas na: +387 63 046 939; +387 63 046 959; viterapriprema@gmail.com; www.vitera.ba

info@superinfo.ba
www.superinfo.ba

Ovisnost se lijeći

O DROGAMA,
ALKOHOLU,
KOCKI,
INTERNETU

www.zedo-ovisnost.com

Tel: 032 244 544

O KONKURSNOJ PROCEDURI PROVEDENOJ U ZDK

Konkursna procedura prijema radnika u osnovne i srednje škole na području Zeničko-dobojskog kantona je protekla u najboljem redu. Selvedin Šatorović, predsjednik Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja ZDK je objasnio da postoji jedna nepravilnost koja je zabilježena u Osnovnoj školi "Kulin ban" u Visokom, koju će prosvjetna inspekcija ispraviti u narednim danima.

Oko 130 radnika je dobilo svoj posao na neodređeno radno vrijeme. Prosvjetnim radnicima treba kazati da je došlo u nekim slučajevima izmjene mesta rada gdje su radnici iz škola koje su imali na neodređeno radno vrijeme prešli u druge škole, te da će, u skladu sa dogovorom

između Sindikata i resornog ministarstva, konkursi za takva radna mjesta, biti ponovno u septembru odnosno najkasnije u oktobru još jedanput raspisani na neodređeno radno vrijeme, tako da ćemo na taj način ovu cifru o kojoj smo govorili popuniti do kraja, kazao je Šatorović.

AKCIJA

Ecos®

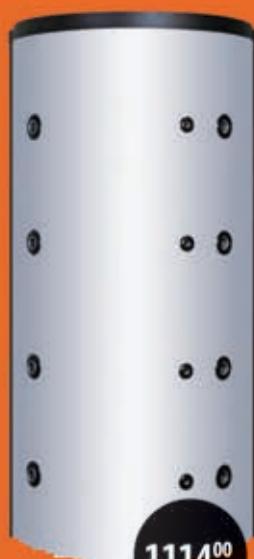
-15%

AKCIJA TRAJE OD 12.9. DO 1.10.2016. GODINE

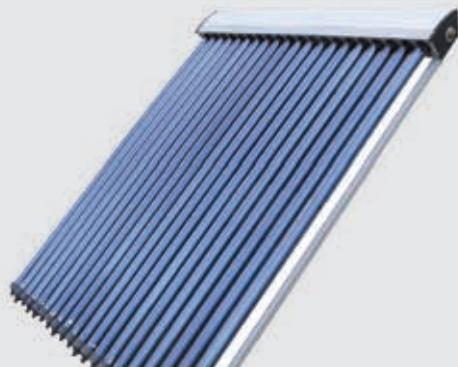
25⁷⁰

41700
Posuda ekspanziona 8 L VAREM
(R1 008 231)
Stara cijena: 30,20

984⁰⁰

53078
Kolektor solarni vakuumski
Heat Pipe 58/1800 mm 20
cijevi ROCCO
Stara cijena: 1158,00

119⁸⁰

52932
Pufer spremnik (akumulacijski) 1000L
PSM 3 bar AUSTRIA EMAIL (A345 30 +
A803 05)
Stara cijena: 1310,00

99⁰⁰

42878
Radijator pločasti AIRFEL by DAIKIN 22PKKP
H600 L1200
Stara cijena: 120,00

26⁰⁰

42772
Grijalica TESY 1000/2000W
HL 212 V-- > HL 213 V
Stara cijena: 30,20

915⁰⁰

43303
Radijator kupaonički LUX H1860 L600 bijeli
Stara cijena: 141,00

54019

Klima uređaj inverter FTXB35C/RXB35C 3,30/3,50 kW DAIKIN A+/A+ (top. pumpa zrak-zrak)
Stara cijena: 1076,00

75⁰⁰

44169
Termostat sobni tjedno programiranje T1
SELTRON
Stara cijena: 88,00

JOŠ UVJEK NISTE SPREMNI ZA DUGU HLADNU ZIMU?

Ecos je za vas pripremio akciju od nevjerojatnih 15% popusta na cijelokupni assortiman materijala za centralno grijanje.

www.ecosvitez.ba

ecosvitez

030 714 300

21⁰⁰

50752

Set 7 (DU glava, termostatski ventil kutni 1/2" (s prednamještanjem) HEIMEIER (9696-17.800)
Stara cijena: 24,60

496⁰⁰

53070

Kolektor solarni pločasti 2,00 m² ROCCO
Stara cijena: 583,90

28⁰⁰ /m

53305

Cijev Inox savitljiva predzolirana (13mm) sa zaštitnim opjetom za solarne sustave (AISI316L) 2u1 DN20 L=10m (701398731010)
Stara cijena: 32,80

105⁰⁰

65180

Škare za rezanje plastičnih cijevi do 42mm (1 5/8") ROS P 42 PS REMS (291000)
Stara cijena: 122,85

682⁰⁰

53002

Spremnik solarni 200 L - dva izmjjenjivača TESY (EV7/SS2 200 60 F40 TP2)
Stara cijena: 802,00

35⁰⁰

65010

Rezač za Ču i Inox cijevi RAS Cu-INOX 3-16mm (1/8"-5/8") REMS (113200)
Stara cijena: 42,20

319⁰⁰

148⁰⁰

42786

Pločasti konvektor TESY 2000W (45m³-60m³) IP24 CN 03 200 EIS sa elektronskim termoregulatorom
Stara cijena: 174,00

20430

Bojler kombiniran inox 80 I TERMORAD
Stara cijena: 375,00

Kako dijete pripremiti za vrtić?

Sjećate li se svojih dana u vrtiću i kako ste neutješno plakali za roditeljima kada su vas ostavljali same s tetom? Dok je nekim boravak u jaslicama i vrtiću prošao bez problema i potrebe za privikavanjem, nekima je ostao u lošem sjećanju ili barem nijihovim roditeljima budući da su bili još mali da bi se sjećali prvog ostavljanja.

Ostavljanje djece u vrtiću za njih je velika promjena, a pogotovo ako su dosad bili samo s jednim roditeljem ili barem bakom i djedom. Trenutak kada ih ostavljate s njima nepoznatom osobom u koju još uvijek nemaju povjerenja, za mnogu djecu predstavlja traumu za koju će im trebati neko vrijeme da prebole.

Privikavanje djeteta na novu sredinu i druženje s vršnjacima predstavlja period za koji treba vremena, a za koji je teško odrediti koliko će trajati budući da je svako dijete individua. Pretpostavka je da bi privikavanje trebalo najduže trajati do mjesec i pol dana. U tom je vremenu i više nego važno da vi kao roditelj pokažete djetetu koliko je dobro što se može igrati s vršnjacima i da pritom smanjite nervozu tijekom ostavljanja. Nekim je roditeljima teško kontrolirati emocije, a što djeca uglavnom osjete pa cijeli proces postane teži i komplikiraniji.

Proces prilagodbe ovisit će tako ne samo o djetetu nego i roditeljima. S pripremama za jaslice i vrtić možete krenuti i ranije, a sve ovisi o tome koliko je dijete staro i radi li se o jaslickoj dobi ili djetetu koje već ima tri godine. Starije malisane bi bilo dobro naučiti da budu samostalniji tijekom hranjenja i oblaćenja dok bi mlađe trebalo što više voditi u park da se nauči na drugu djecu te ponekad ostaviti na čuvanje kod ljudi kojima vjerujete kako bi se naviknulo na prisutnost drugih koji nisu baka i djed.

INSTITUT ZA ZDRAVLJE
I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72 000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel: 38732 448-001, www.inz.ba

Svjetski dan prve pomoći

Svjetski dan prve pomoći obilježava se svake druge subote u mjesecu septembru. Obilježavanje dana posvećenog prvoj pomoći izuzetna je prilika za ukazivanje, da je prva pomoć humani čin koji pokreće ljude u izgradnji bolje, sigurnije i humanije zajednice. Postupcima prve pomoći i pozivom u pomoći može se spasiti život, spriječiti nastanak trajnih posljedica i skratiti trajanje liječenja i oporavka kod ozlijedene ili naglo oboljele osobe.

Institut za zdravlje i sigurnost hrane u saradnji sa Crvenim križom Grada Zenica, obilježio je 10.09.2016. godine Svjetski dan prve pomoći pod motom „**DJECA - DJECI – NAUČI PRVU POMOĆ**“.

Aktivnosti su bile usmjerene na podizanje svijesti o tome da je svako u mogućnosti naučiti prvu pomoći i primjeniti svoje znanje kako bi spasio ugroženi život, da

eduksiju iz prve pomoći treba omogućiti svima, a ne samo pojedinim grupama ljudi, te da je broj spašenih života i smanjenje posljedica nesreće mjerilo uspjeha pružanja prve pomoći. U jutarnjim satima na benzinskim pumpama Holdina vršena je provjera opremljenosti kutija prve pomoći u automobilima sa nadopunom istih u slučaju uočenih nedostataka i anketiranje vozača o znanju pružanja prve pomoći. Također je na Trgu „Alije Izetbegović“ organizovan info štand sa distribucijom promotivnog materijala (džepna uputstva za pružanje prve pomoći) i mjerjenjem krvnog pritiska, kao i pokazna vježba sa akcentom na reanimaciju. Zaposlenici Instituta za zdravlje i sigurnost hrane također su se odazvali akciji dobrovoljnog darivanja krvi 08.09.2016. godine.

Obaviti trijažu povreda i povrijeđenih osoba - odlučiti ko ima prednost prema tzv. redu hitnosti:

1. povrede i stanja koja ugrožavaju život (gubitak svijesti, prestanak rada srca, prestanak disanja, sva stanja praćena gušenjem),
2. povrede i stanja koja pogoršavaju trenutno stanje (krvarenje, otvoreni prijelomi koji za posljedicu imaju oštećenje krvnog suda, otvorene rane, opekomine, teške smrzotine),
3. povrede i stanja koja mogu čekati sa zbrinjavanjem (zatvoreni prijelomi kostiju, iščašenja i uganuća zglobova, povrede mekih tkiva, povrede kičme i karlice).

Utvrđiti stanje unesrećene osobe:

1. Provjeriti stanje svijesti laganim protresanjem ramena unesrećenog uz postavljanje kratkih pitanja: Kako se zovete? Šta se desilo?
2. Otvoriti disajni put zabacivanjem glave i podizanjem brade, provjeriti disanje metodom “gledaj, slušaj, osjeti” 10 sekundi (utvrditi da li se grudni koš i trbuš pomjeraju, da li se čuje i osjeti strujanje vazduha iz disajnih puteva unesrećene osobe).

Ukoliko je utvrđeno da je osoba bez svijesti i ne diše:

1. Izvršiti kompresije na sredini grudnog koša u ležećem položaju na tvrdoj podlozi pomjeranjem grudne kosti prema kičmi 3-5 cm

Kada je dijete spremno za kućnog ljubimca?

Vaše vas dijete već duže vrijeme nagovara da nabavite psa, mačku ili nekog drugog ljubimca? Niste sigurni u odluku jer ne znate koliko je vaše dijete spremno za tako veliku obavezu?

Kućni ljubimac je upravo to, velika obaveza i odgovornost jer se ipak radi o životu biću koje kao i ljudi traži pažnju te koje se kao i mi može razboljeti i biti tužno. Većina roditelja se boji kako će novi miljenik u obitelji ako popuste na kraju završiti kao teret na njihovim ledima jer će djetetu s vremenom dosaditi da mora voditi brigu oko životinje. Zbog toga mnogi odustaju već na početku. Kako znati kada je pravo vrijeme za kućnog ljubimca? Ako vaše dijete još uvek nije spremno neke stvari

raditi samo kao što je ići na wc, to znači da se isto tako neće moći brinuti za mačku, psa ili možda zeca. Djeca koja više vremena vole provoditi vani igrajući se s prijateljima, spremna su za novog člana obitelji jer će željeti voditi psa u šetnje i to će im predstavljati pravo zadovoljstvo. Priča je posve drugačija ako dijete više vremena voli provoditi pred računalom ili televizorom.

Odlučite li nabaviti psa, mačku, pticu ili nešto drugo, razmislite kako ćete sve to uvrstiti u vaš život tako da uspijete sve odraditi i ujedno uživati u ljubimcu.

Ono sigurno nije spremno jedan dio vremena odvojiti za brigu oko životinje. Vaše dijete uvijek spremno odraduje svoje kućanske obaveze bez da ga morate više puta podsjećati? To je jasan znak da je najmlađi član obitelji došao u fazu života kada je spreman brinuti se i za životinju. U obzir treba uzeti i raspored djeteta. Ako pored škole ima puno slobodnih aktivnosti kao što je ples, sviranje muzičkih instrumenata ili neka od borilačkih aktivnosti, to znači da mu je raspored natran i da neće imati vremena izvesti psa u šetnju. Potrebno je pripaziti kako djetetu ne bi nametnuli previše obaveza i tako ga nepotrebno stavili u stres. Bit će za to vremena kasnije u životu.

Dokazano je da kućni ljubimac kod djece potiče na odgovornost i tako pomaže u njihovu odgoju da bi jednog dana izrasli u savjesne osobe spremne na empatiju. Odlučite li nabaviti psa, mačku, pticu ili nešto drugo, razmislite kako ćete sve to uvrstiti u vaš život tako da uspijete sve odraditi i ujedno uživati u ljubimcu.

Svjetska sedmica dojenja

Dojenje predstavlja hranjenje bebe isključivo majčinim mlijekom tokom prvih 6 mjeseci života, bez dodataka vode, čaja, sokova, adaptiranog mlijeka i čvrste hrane. Svjetska asocijacija za promociju dojenja (WABA) je 1992. godine prvu sedmicu u mjesecu avgustu proglašila Svjetskom sedmicom dojenja s ciljem podizanja svijesti, unaprijeđenja i podrške dojenju. Globalna strategija SZO i UNICEF-a o ishrani dojenčadi i male djece definise globalnu javnozdravstvenu preporuku, prema kojoj dojenčad trebaju isključivo dojiti u prvih 6 mjeseci života, a nastavak dojenja uz dodatak dohrane do dvije godine. Prema podacima SZO i UNICEF-a 95% majki može dojiti svoje dijete, a za uspjeh u tome su od izuzetnog značaja obezbjeđivanje adekvatnih informacija te podrška porodice, zdravstvenog sistema i cijelog društva.

Neke od prednosti dojenja za bebu:

- Majčino mlijeko ima najbolji sastav, sa najboljim mogućim odnosom količine vode i hranljivih sastojaka; Sastav majčinog mlijeka se adaptira prema potrebama dojenčeta (mlijeko majki prerano rođenih beba ima u svom sastavu veći procent masnoća i proteina, a manji procent laktone)
- Manje su sklone prekomjernoj tjelesnoj težini, imaju manje alergijskih reakcija, a kasnije u životu dojena djeca manje oboljevaju od astme, dijabetesa, infekcija dišnog sistema, kožnih bolesti te upalnih bolesti crijeva. Osim što smanjuje mogućnost karijesa, dojenje pridonosi optimalnom razvoju usne šupljine
- Dojena djeca imaju viši koeficijent inteligencije, lakše i brže se socijaliziraju, zreliji su i sigurniji u sebe, odnosno imaju bolji psihomotorni i emotivni razvoj.

Prednosti dojenja za majku

- Dojenjem se oslobođa hormon oksitocin koji osim što omogućuje otpuštanje mlijeka iz dojki, pospješuje prirodne kontrakcije uterusa čime se smanjuje gubitak krvi nakon poroda te pomaže da se maternica što prije vrati u svoje normalno stanje
- Hormon prolaktin koji se također oslobođa tokom dojenja djeluje kao antidepresiv, opuštajuće za majku
- Dojenje kod majke smanjuje rizik obolijevanja od sljedećih bolesti: dijabetesa tipa 2, osteoporoze, raka dojke, raka jajnika i postporođajne depresije, visokog krvnog pritiska i povиšenog holesterolja
- Dojenje može uzorokovati potrošnju dodatnih 200 do 500 kalorija dnevno (jednako 30 krugova plivanja ili vožnja bicikla uzbrdo za jedan sat) što pomaže majki da brže, lakše i prirodne vratu svoju težinu prije trudnoće
- Majčino mlijeko uvek je sterilno, odgovarajuće temperature, te je spremno gdje god da se nalazite. Ne treba razmišljati o sterilizaciji boćice, mjerenu količine i temperaturi
- Ekonomično jer je prije svega besplatno
- Dojeni mališani u prosjeku trebaju manje posjeta ljekaru, manje lijekova i manje hospitalizacija, što također doprinosi boljoj radnoj produktivnosti, jer majke koje su dojile (ili još uvek doje) svoju djecu, manje izbjivaju s posla kako bi brinule o bolesnom djetetu.

BOJA ODJEĆE koja pristaje svima

Ako se pitate koje boje će pristajati baš svakoj ženi, bez obzira na dob i boju kože, u nastavku vam donosimo pet njih, s kojima nikada nećete pogriješiti.

Tamno plava boja odlično stoji svakoj ženi, bez obzira na njenu kilažu i građu, a super je jer se može kombinirati sa svim drugim bojama, te nije nimalo zahtjevna. Žene koje nose tamno plavu boju daju osjećaj odgovornosti, ugodnosti i sigurnosti.

Boja koja je uvijek u trendu, te boja s kojom ne možete pogriješiti je **smeđa boja**. Smeđu boju isto kao i tamno plavu, možete bez problema kombinirati sa svim ostalim bojama, bez straha da kombinacija boja neće odgovarati. Smeđa boja pristaje svakoj boji tenu i kose, te se ne morate bojati da će odudarati od vašeg izgleda. Žene koje nose odjevne kombinacije smeđih boja odaju dojam odgovornosti i elegancije.

Boja koja stoji svakom čovjeku na ovome svijetu, a posebice ženi je **crna boja**, koja je moderna i boja broj jedan od davnih dana pa sve do danas. Crna boja je boja s kojom nikada ne možete pogriješiti te je možete kombinirati na apsolutno sve.

Crna boja pristaje svakoj ženi, svih starosnih dobi, svih boja kože i kose. Osobe koje nose crnu boju daju dojam profesionalnosti i elegancije. Crna boja je savršena za poslovne i svečane prilike, kao i za prilike na kojima želite izgledati što vitkije.

Ljubičasta boja je postala apsolutni hit, a savršena je za kombinaciju s crnom i smeđom bojom, a najviše paše u kombinacijama sa živim i veselim bojama. Ljubičasta boja ne poznaje granice pa je možete kombinirati u svako godišnje doba. Posebna je jer zrači samopouzdanjem, a žena koja je nosi daje izgled raskošnosti. Ljubičasta boja odgovara svakom tipu i boji kože i kose pa je mogu bez problema kombinirati sve žene svijeta.

Siva boja je neutralna boja koja pristaje svakoj ženi na kugli zemaljskoj. Siva boja je toliko elegantna, a u kombinaciji sa živim bojama ona će doći još više do izražaja.

MUŠKA BRADA vole li je žene ?

Zahvaljujući navali filmova i serija u kojima nas bombardiraju glavnim junacima koji imaju bradu, postalo je sasvim normalno i trendi vidjeti skoro svakog drugog muškarca ako ne s bradom onda barem s brkovima. Muška brada još je jedan pokazatelj kako neki trendovi nikada ne stare i kako se uvijek iznova vraćaju pod reflektore.

George Clooney najpoznatiji je glumac koji već duže vrijeme nosi bradu koja je postala dio njegovog stila i osobnosti, baš kao i Ryana Goslinga. Jedan i drugi predstavljaju seks simbole za žene diljem svijeta. Međutim što je sa svim ostalim muškarcima koji nisu poznate osobe, vole li žene bradu i na njima? Najbolje je krenuti od higijene. Ruku na srce, ali

brada može značiti leglo raznih bakterija koje se nakupljaju tijekom dana, a najviše nakon obroka.

Na temelju brojnih provedenih istraživanja pokazalo se kako ženama smetaju dlake na licu, jer izazivaju iritaciju na licu. Često znaju dobiti osip na području oko usana zbog čega može nestati užitak ljubljenja. Neki muškarci unatoč tome ne odustaju od brade, a možda je i dobro tako jer se pokazalo kako se ženama u trenutku ovulacije svidaju muškarci s istaknutom viličnom kosti. Efekt postignut zbog brade. Upravo zato se brojni odlučuju na mamiljenje ženskih uzdaha na ovaj način.

Brada može značiti više toga. Osim što predstavlja stil neke osobe, ona može biti drugo ime za mladost, brzinu, okretnost i spremnost. Ostaje pitanje svakoj ženi da se sama odluči hoće li naginjati muškarcima s bradom ili bez nje.

Izbor odjeće za niže muškarce

Modni trendovi su jedno, no bitno je znati prilagoditi modu sebi i svom tipu tijela. Kada se govori o odijelu i kravati za niske muškarce bolji izbor su svjetlije nijanse. Bijela ili svijetlo plava košulja te svijetlo sivo, svijetlo plavo ili bez odijelo. Bolji izbor su košulje bez uzorka. Ukoliko vam to djeluje dosadno ili monotono možete se odlučiti za košulju s tankim i neizražajnim prugama. Također, što se tiče kroja, najbolji izbor bi bilo odijelo s jednim gumbom. A što se tiče hlača one bi trebale biti ravnog kroja. Ukoliko su preširoke hlače će vas činiti deblijima i

nižima. Općenito izbjegavajte odjeću koja vas čini širim, ona vas automatski i snižava. Osim toga izbjegavajte široke pruge kao i horizontalne pruge. Također izbjegavajte jakne s dvorednim kopčanjem kao i kontrastne kombinacije hlača i jakne ili majice. Bolja opcija su hlače i majica u sličnim bojama, odnosno da se razlikuju u samo nekoliko nijansi.

Odabir boje ruža za usne

Kao što i stil odijevanja govori mnogo o osobi, tako i način šminkanja može puno reći o karakteru. No, jeste li znali da vas i vaša omiljena boja ruža, koju najčešće koristite može okarakterizirati. Koje su karakteristike određene boje ruža, donosimo u nastavku.

Roza nijansa ruža je najčešća među ženama na visokim pozicijama. Istraživanja su pokazala da žene koje rade na visokim pozicijama najčešće nose roze nijanse ruževa na usnama. Roza nijansa ruža otkriva otvorenu i druželjubivu osobu, koja je vrlo uspješna u poslu s kojim se bavi. Muškarci vole rozi ruž na usnama žena, a o takvim ženama misle da su osjećajne i romantične. Ako slučajno ne znate koju boju ruža odabrat iza neki bitan događaj, ne morate puno razmišljati nego nabacite rozi ruž i osmijeh.

Ruž u boji kože odaje neutralnost i klasiku. Osobe koje najviše vole nositi na usnama ruž u boji kože, su otvorene i pristupačne. Takve osobe vole klasiku te

druženja s prijateljima i obitelji. Neutralan ruž na usnama je odličan izbor kako za dnevni make up tako i za večernji. Ako ne stavljate nikakvu boju na usne, ne znači da nećete biti senzualni, samo ćete istaknuti neke druge stvari na svome tijelu.

Crveni ruž za usne pristaje svakoj ženi, a proizvodi se u milijun nijansi. Ako ga do sada još niste nosile, sada je definitivno krajnje vrijeme. Crveni ruž za usne najčešće nose žene koje vole akciju i izlaski te ne vole statičnost i dosadu. Sa ženama koje nose crveni ruž na usnama vam nikada neće biti dosadno, a ako bi i vi htjeli staviti crvenu nijansu na usne, ali se ne usudite, ne brinite jer svakom tenu pristaje crveni ruž, samo ga treba znati nositi.

Ljubičasta boja ruža djeluje samouvjereni, no žene koje ga nose su najčešće vrlo nježne i romantične, te nisu stvorene za lude izlaska. Ljubičasta boja nije toliko često vidljiva na usnama, a ako je odaberete za večernji izlazak, imajte na umu da ćete je često morati popravljati.

Kako odabrati odgovarajuću nijansu pudera?

Možda mislite da to nije krucijalno, ali pronaći pravu nijansu uopšte nije tako lako! Koliko puta se desilo da ste ugledali na ulici devojku koja prolazi, a da na sebi nije imala pravi puder? Devojke uglavnom grijese i kupuju pudere koji su u tamnijim nijansama ili koji uopće ne odgovaraju njihovoj boji tena. Konsultujte se sa prodavcem ili isprobajte nijansu pudera na unutrašnjoj strani zgoba svoje ruke ili ako želite da isprobate na licu, nemojte to raditi na obrazima, već na predjelu donje vilice i vrata.

CM
COSMETIC MARKET
www.cmbih.com

PONUDA kojoj se radujem...

1. Misslyn lojta push up maskara za oči	9,95	6,95	-30%
2. Rimmel perfect match tekući puder	15,85	11,85	-25%
3. Le Petit Marseillais mlijeko za tijelo s maslacem 250 ml	7,50	4,50	-40%
4. Borotalco žepski deo spray original 150ml	6,20	3,10	-50%
5. Christina Aguilera unforgettable edp 30ml	48,70	33,95	-30%
6. Bruno Banani absolute man edt 30ml	38,95	27,20	-30%
7. Sniženje ljetnih čarapa Sisi, Hudson, Kunerti i Philippe Matignon	35,00	22,50	-35%
8. Colgate zubna pasta max white one optic 75ml	4,45	2,25	-50%
9. Remington ravnalo za kosu S1 400	49,95	31,95	-35%

7 GODINA CM KARTICA UVESELJAVA SVOJE KORISNIKE!

Proslavite 7. rođendan cm kartice posebnom ponudom i sniženjima koja vas očekuju tijekom cijelog 9. mjeseca u najbližem cm-u

1. Misslyn lojta push up maskara za oči
2. Rimmel perfect match tekući puder
3. Le Petit Marseillais mlijeko za tijelo s maslacem 250 ml
4. Borotalco žepski deo spray original 150ml
5. Christina Aguilera unforgettable edp 30ml
6. Bruno Banani absolute man edt 30ml
7. Sniženje ljetnih čarapa Sisi, Hudson, Kunerti i Philippe Matignon
8. Colgate zubna pasta max white one optic 75ml
9. Remington ravnalo za kosu S1 400

Ponuda vrijedi za period 5.-19.9.2016.
ili do isteka zaliha

Stroj za branje malina

U Busovači je nedavno održana prezentacija prvog napravljenog berača malina na ovim prostorima. Sam vlasnik ovog veoma interesantnog prototipa berača malina, Josip Laštro – Švabo iz Busovače, prezentirao je kako proizvođačima malina iz gotovo čitave zemlje, tako i ostalim zainteresovanim za njegov BMB stroj (Berač Malina Busovača). Ovaj stroj funkcioniра na temelju potiskujućeg zraka, ima sedam različitih funkcija, ide kao priključak za traktor, a može brati maline visine do dva metra i širine do jedan metar, kako na ravnoj, tako i po brdovitoj površini. Ovo je jedinstvena tehnologija zračnog branja koja najviše sliči na olujni udar koji opstrijava rodne grane prekidanim zrakom kontrolirane brzine i na prirodan način (bez fizičkog kontakta) vrši branje samo tehnološki zrelih plodova bez oštećenja. BMB unapređuje tehnologiju poljoprivrednih mašina u oblasti branja svog jagodastog voća u Bosni i Hercegovini te doprinosi smanjenju troškova pri proizvodnji.

PRÉDNOŠTI ZRAČNOG BRANJA U ODNOŠU NA MEHANIČKO BRANJE

- ◊ selektivno branje samo zrelog voća
- ◊ bez oštećenja biljke i ploda
- ◊ mogućnost branja od samog početka sezone branja malina kada ima i veći broj nezrelog u odnosu na zrelo voće
- ◊ mogućnost branja istog plantažnog reda iz dana u dan bez bojazni o traumi ili oštećenju biljke
- ◊ ne lome se osjetljive rodne grane i ne smanjuje se prinos

PRÉDNOŠTI ZRAČNOG BRANJA U ODNOŠU NA RUČNO BRANJE

- ◊ dnevno mijenja do 60 radnika/berača
- ◊ zadovoljava standarde sigurnosti hrane
- ◊ povećava prinos u kilogramima
- ◊ sprječava pojавu i razvoj bolesti
- ◊ osigurava proširenje zasada do ekonomski isplativosti
- ◊ povećava sadržaj suhe materije za 50% u odnosu na ručno ubrano voće

- Zasadio sam šest dunuma zemlje sa malinama. Nakon što sam ih posadio odmah sam se zapitao tko će ovolike maline obrati? Svjestan činjenice da je na ovim prostorima sve manje i manje broj stanovništva, bio sam spreman i kupiti berač za moje maline. Nakon silnih pretraga po internetu što svi mi pomalo i radimo svjesno sam odlučio posjetiti i Poljoprivredni sajam u Novom Sadu. Razočaran sam se vratio jer su sve mašine tamо predstavljene bile preglomazne, pravljene isključivo za ravne terene što nama u Bosni ne može obzirom na konfiguraciju terena koristiti. Još kada sam video astronomске cijene izražene u eurima, a bile bi prevelike da su izražene i u našim markama, došao sam na ideju da sam napravim takvu mašinu koja bi prije svega bila napravljena za sve vrste terena, a i cijena da bude prihvatljiva našim malinarima - ispričao je Laštro. On je objasnio da je na svom imanju u Busovači uz pomoć svoje obitelji počeo da pravi ovaj stroj. Na kraju želim da vas sve napomenem da je projekt BMB zaštićen od strane instituta za intelektualno vlasništvo BiH“

Savjeti za držanje LAPTOPA

Laptop kao i svako drugo računalo ima svoje prednosti i mane te poput svakog drugog sličnog uređaja ima pravila korištenja koje bi svaki korisnik trebao slijediti. Nažalost kao i sve ostalo u životu tako i laptopi imaju svoj vijek trajanja, ali uz pravilnu uporebu možete im produžiti funkcionalnost za još neko vrijeme. Još od trenutka kada se prvi laptop pojavio bilo je očito kako je na pomolu nova tehnološka revolucija s kojom će rukovanje računalom postati još jednostavnije i dostupnije te praktičnije za sve one koji posao vole nositi svuda sa sobom. Jedna od prednosti laptopa od samog početka bila je mobilnost i male dimenzije, što omogućuje svakom korisniku da ga koristi na raznim mjestima ne samo u kući nego i vani. On je odlično zamijenio kućno računalo od kojeg su mnogi odustali zbog veličine. Laptop se danas može opremiti tako da ni u jednom trenutku ne pomislite da bi vam moglo zatrebiti kućno računalo. Mnogi će se složiti kako je laptop naslijednik računala svima onima koji možda žive u malom stanu ili jednostavno više vole uređaje koje mogu nositi posvuda. Prije kupovine laptopa bilo bi dobro prije istražiti koji modeli stoje dobro na tržištu, za koje se smatra kako su bez razloga skupi ili oni uz koje će vam glavobolja postati svakodnevница. Odabir novog računala ovisi o tome

za što će vam koristiti jer nije svejedno hoće li vam služiti najviše za pregled brojnih stranica na internetu ili možda za dizajniranje, a za što vam trebaju određene 3D aplikacije.

Uz novi laptop treba i torbu, a najbolje je kupiti vodootpornu ili ruksak za one koji na posao idu motorom ili možda vlakom.

Kada ste napokon odabrali željeni model i donijeli ga kući, provjerite koji vam položaj najbolje odgovara dok ga koristite. Nikako nije dobro biti u položaju nakon kojeg ćete imati problema s ledima. Zauzmite mjesto uz koje će vam vrijeme dok ste na laptopu brzo proći i kada ćete osjećati zadovoljstvo jer ste sve uspjeli obaviti, a da vas glava nije ni jednom zaboljela. Dok radite na laptopu treba paziti da u vijekima ima neometan protok zraka kako ne bi došlo do pregrijavanja. Potrebno je biti nježan prema računalu, polako otvoriti zaslon i paziti da ga ne polijete s nekom tekućinom. Budite umjereni dok tipkate. Producite vijek svom novom ljubimcu.

Sadnja u septembru

U septembru počnite sa sadnjom jedno godišnjih i višegodišnjih biljaka za vrt. Za neke biljke biće vam neophodan plastenik, njega možete na jeftin i jednostavan način i sami napraviti ili kupiti u vrtnim centrima. U plasteniku je pravo vrijeme da posadite noć-dan ili mačuhice koje će cvjetati u rano proljeće. Krajem septembra počnite sa sadnjom lukovica narcisa. Tulipan i šafran se sade nešto kasnije. Doduše vrijeme sadnje lukovica zavisi od klime, ako ih ne posadite u septembru možete ih posaditi i u prvoj polovini oktobra ako to vremenski uslovi dozvole.

Septembar je najbolje vrijeme za sadnju drveća i grmlja, pa iskoristite maksimalno ovo vrijeme. Obidite vrtne centre jer se mnoge biljke mogu naći na rasprodaji. Tajna uspješne sadnje biljaka je u zalijevanju. Mnogi vrtlari primjenjuju jedan trik prilikom sadnje biljaka iz saksije u zemlju. Naime, biljku sa zemljom izvade iz saksije, potope korijen i zemlju u kofu punu vode i čekaju da se prestanu pojavljivati balončići. Iskopajte rupu, napunite je vodom i čekajte da zemlja upije svu vodu. Zatim biljku posadite u iskopanu rupu i ponovo zalijte. Svoje pelargonije razmnožite kako bi sljedeće godine imali nove, mlađe biljke. Pravo je vrijeme i za uzimanje reznica od ruže. Pored ovih poslova moraćete grabiti lišće, provjeriti kompozite, vršiti sitne popravke u izgledu vrta, pripremiti vrt za hladno vrijeme... Međutim, nastojte se i zabaviti i iskoristite ove lijepo dane za druženje.

Smilje

Karakteristike

Smilje je polugrm iz porodice glavočika. Biljka je razgranata, naraste do 60 cm visine tvoreći drvenaste, polegle ili uzdužuće stabljike. Listovi su sjedeći, duguljasti i uski, svijetlozelene do sive boje. Cvjetovi su žuti, cjevasti, skupljeni u male cvjetne glavice promjera 2-4 mm te više takvih glavica skupljeno je u štitasti cvat promjera do 8 cm. Cvatu od travnja do srpnja. Plod je mala roška.

Stanište

Smilje raste samoniklo na području južne Europe, sjeverozapadne Afrike i Male Azije, na kamenitim, suhim i neobrađenim mjestima u blizini mora. Smilje traži vrlo dobro dreniranu zemlju i toplo, otvoreno sunčano mjesto, ne podnosi hladne temperature. Razmnožavanje se može vršiti uzimanjem reznica u proljeće i jesen. Podnosi lagano orezivanje.

UPOTREBA

Smilje u kuhinji možemo koristiti kao začin u varivima. Listove stavljamo u malim količinama i oni se ne jedu zbog gorka okusa već se izvade prije jela. Destiliranjem vodenom parom biljke u cvatu proizvodi se eterično ulje i hidrolat. Takvi ekstrakti su vrlo korisno kod hematomu, proširenih vena i mogućnosti flebitisa te za njegu kože pogotovo onu sklonu ožiljcima. Vrlo je ugodnog mirisa. Cvjetne glavice koriste se sušene u cvjetnim aranžmanima, dugo zadržavaju boju. Smilje je dobra medonosna biljka. Med od smilja je tamnije boje, proziran, aromatičnog okusa.

Mali savjeti za kvalitetniji zrak u vašem domu

Provjetravanje prostorije u nju uvodi hladniji i svježi (vlagom nezasićeni) vanjski zrak, a zrak u prostoriji, koji je topao i vlažan, provjetravanjem se isušuje i tako može primiti više vlage nakon provjetravanja. Provjetravanje je potrebno provoditi intenzivno (ovisno o potrošnji zraka u objektu 2-3 puta dnevno po cca. 5 minuta) stvaranjem propuha istovremenim otvaranjem više prozora, jer tako dolazi do najbrže izmjene zraka u objektu.

Zagađeni zrak prepun je pozitivnih iona koji mogu dovesti:

- ◊ do umora i pospanosti
- ◊ depresije
- ◊ zijevanja
- ◊ čestih glavobolja itd.

Što možemo učiniti za kvalitetniji zrak u našem domu?

- ◊ redovito provjetravajte svoj dom
- ◊ ne pušite u stanu, dim od cigarete drastično ruši životni chi prostora
- ◊ svedite na minimum tvari koje nepovoljno zrače
- ◊ imajte biljke u stanu
- ◊ koristite eterična ulja, mirisne trave i mirisne štapiće

MARKETI | SUPERMARKETI | MESNICE

BUBA
commerce

JURČEVIĆ
DOMAĆIN DOBROG OKUSA

Pratite naše vikend akcije suježeg mesa!

Poslovni Centar 96 | 72250 Vitez | BiH | 030/714-209

Suježe mesa svaki dan sa vlastile farme!

**Svaki dan svježa
peciva iz naše pekare!**

BUBA
commerce

INFO 030/714-209

RENTACAR

Poslovni Centar 96 | 72250 Vitez | BiH
www.rentacar-buba.ba

Auto kuća BUBA
INFO 030/709-019

